

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ

Кафедра обліку і аудиту

«До захисту в ЕК»
Директор інституту (декан факультету):
_____ Олег ШЕРЕМЕТ
(підпис) (прізвище та ініціали)

«__» _____ 20__ р.

«До захисту допущено»
В.о. завідувача кафедри
_____ Ольга МИХАЙЛЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціал)

«__» _____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Облік і аудит

на тему: **«Облікове, інформаційне та контрольне забезпечення процесу формування фінансових результатів»**

Виконала: здобувач 4ск курсу, групи БО-4-7

Рябенко Поліна Володимирівна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю) (підпис)

Керівник Соломчук Людмила Миколаївна
(прізвище, ім'я та по батькові повністю) (підпис)

Рецензент _____
(прізвище та ініціали) (підпис)

Я як здобувач(ка) Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надавав(-ла) і не одержував(-ла) недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Здобувач _____
(підпис)

Київ – 2022 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ
Кафедра обліку і аудиту
Освітній ступінь бакалавр
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма «Облік і аудит»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. Завідувача кафедри обліку і аудиту

Ольга МИХАЙЛЕНКО

“01” квітня 2022 року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Рябенко Поліна Володимирівна

1.Тема роботи: «Облікове, інформаційне та контрольне забезпечення процесу формування фінансових результатів»

Керівник роботи у к.е.н., доц., Соломчук Людмила Миколаївна

Затверджена наказом по університету від _____

2.Строк подання студентом проекту: 10 червня 2022 року

3.Вихідні дані до роботи: ПКУ, Закони України, П(С)БО, МСФЗ, первинні документи, реєстри бухобліку ТДВ «Яготинський маслозавод», фінансова і статистична звітність ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2019-2020 роки

4.Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, що їх належить розробити): економічна суть фінансових результатів, нормативно-правове регулювання обліку, економічного аналізу і аудиту фінансових результатів, синтетичний і аналітичний облік фінансових результатів, розкриття інформації про фінансові результати у фінансовій звітності підприємств, організаційно-економічна характеристика ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2019-2020 роки, методологічні та практичні основи економічного аналізу фінансових результатів, завдання і методика проведення аудиту фінансових результатів.

5.Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових гістограм, діаграм, таблиць, тощо): визначення в науковій літературі терміна «фінансові результати»; визначення показників фінансового результату чинними нормативними документами; формування валового прибутку підприємства; формування фінансових результатів від операційної діяльності; формування фінансових результатів від звичайної діяльності до оподаткування; формування фінансових результатів від звичайної діяльності; формування чистого прибутку (збитку) підприємства, класифікація доходів (прибутків) і витрат (збитків); модель обліку; формування фінансових результатів; кореспонденція рахунків з обліку фінансових результатів; організаційна структура ТДВ «Яготинський маслозавод»; обсяги виробництва ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2019-2020 рр.; складові облікової політики щодо витрат, доходів та фінансових результатів ТДВ «Яготинський маслозавод»; порядок відображення в обліку формування валового прибутку ТДВ «Яготинський маслозавод»; структура активів ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2019-2020 рр.

структура основних засобів ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2019-2020 рр. (за залишковою вартістю); показники ефективності використання основних засобів ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2019-2020 рр; оборотний капітал ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2019-2020 рр.; алгоритм проведення аналізу фінансових результатів, динаміка та структура операційних витрат ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2019-2020 рр.; структура поточних витрат ТДВ «Яготинський маслозавод» станом на 2019-2020 рр.; аналіз фінансових результатів ТДВ «Яготинський маслозавод» станом на 2019-2020 рр.; динаміка показників рентабельності ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2019 – 2020 рр.; показники фінансової стійкості та ліквідності ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2019-2020 рр.; завдання аудиту фінансових результатів, класифікація об'єктів аудиторської перевірки фінансових результатів; загальний план проведення аудиторської перевірки фінансових результатів; аудиторські процедури при перевірці фінансових результатів діяльності за критеріями оцінки фінансової звітності; порядок проведення аудиту фінансових результатів.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

Дата видачі завдання 01 квітня 2021 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Пор. №	Назва етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1.	Вступ	01.04.22-08.04.22	Виконано
2.	Розділ 1. Теоретико-методичні основи формування фінансових результатів	09. 04.22-14 04.22	Виконано
3.	Розділ 2. Аналіз діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод», організація і методика проведення економічного аналізу фінансових результатів	15 05.22-01.06.22	Виконано
4	Розділ 3. Методичні основи аудиту фінансових результатів	02.06.22-09.06.22	Виконано
5.	Висновки	10.06.22-11.06.22	Виконано
6.	Список використаних джерел	12.06.22-14.06.22	Виконано
7	Додатки	14.06.22-15.06.22	Виконано

Здобувач

_____ (підпис)

Рябенко П.В.
(прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи)

_____ (підпис)

Соломчук Л.М.
(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота бакалавра виконана на тему: «Облікове, інформаційне та контрольне забезпечення процесу формування фінансових результатів» складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

В першому розділі роботи досліджено сутність та класифікація фінансових результатів підприємства, основні положення нормативно-правового регулювання обліку, аналізу та контролю формування фінансових результатів. Розглянуто методику первинного, синтетичного та аналітичного обліку фінансових результатів.

Другий розділ містить організаційно-економічну характеристику та основні положення організації обліку на ТДВ «Яготинський маслозавод». Проведено аналіз виробничо-господарської діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод». Досліджено теоретичні основи та практичні аспекти економічного аналізу фінансових результатів

В третьому розділі розглянуто методичні основи аудиту фінансових результатів.

ANNOTATION

The qualifying work of the bachelor is performed on the topic: «Accounting, information and control support of the process of formation of financial results» consists of an introduction, three sections, conclusions, a list of sources and appendices.

The first section of the work examines the essence and classification of financial results of the enterprise, the main provisions of regulatory regulation of accounting, analysis and control of financial results. The method of primary, synthetic and analytical accounting of financial results is considered.

The second section contains organizational and economic characteristics and the main provisions of the organization of accounting at Company with additional responsibility «Yagotinsky butter factory». The analysis of production and economic activity of Company with additional responsibility «Yagotinsky butter factory» is carried out. Theoretical bases and practical aspects of economic analysis of financial results are investigated

The third section considers the methodological basis of the audit of financial results.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	9
1.1. Економічна сутність фінансових результатів	9
1.2. Нормативно-правове регулювання обліку, аналізу та контролю формування фінансових результатів	22
1.3. Первинний, синтетичний та аналітичний облік фінансових результатів	26
1.4. Розкриття інформації про фінансові результати у звітності	32
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД», ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	39
2.1. Організаційно-економічна характеристика та організація обліку на ТДВ «Яготинський маслозавод»	39
2.2. Аналіз виробничо-господарської діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод»	46
2.3. Теоретичні основи економічного аналізу фінансових результатів	50
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	57
3.1. Завдання та методи аудиту фінансових результатів	57
3.2. Порядок проведення аудиту фінансових результатів	63
ВИСНОВКИ	73
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	75
ДОДАТКИ	84

ВСТУП

Ефективне управління господарською діяльністю підприємства передбачає створення належного інформаційного забезпечення, що є об'єктивною основою під час формування якісної системи управління, спрямованої на досягнення стабільного фінансового стану. Одним із ключових показників підприємства, що визначає ефективність його діяльності, є фінансовий результат, адже фінансові результати є основою для інвестиційного розвитку підприємства, розширення його діяльності та забезпечення досить вигідного місця серед конкурентів відповідної галузі. Беззаперечно, що в пріоритеті діяльність управлінського персоналу повинна бути спрямована на генерування достовірної та об'єктивної інформації щодо формування фінансових результатів не тільки у цілому по підприємству, а спрямована передусім на формування їх за різними видами діяльності. На основі отриманих результатів підприємство має можливість спланувати свою подальшу діяльність, визначивши при цьому свої переваги та недоліки. Особливої актуальності набуває дослідження закономірностей формування й обліку фінансових результатів на підприємствах відповідно до Міжнародних і Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Проблемам особливості формування доходів, витрат і фінансових результатів у бухгалтерському обліку присвячено дослідження Ф.Ф. Бутинця, С.Ф. Голова, Г.Г. Кірейцева, Н.М. Малюги, Ю.О. Ночовної, Н.В. Прохар, В.В. Сопко, Н.М. Ткаченко, Р.Л. Хом'як та ін. Між тим залишається значна кількість невирішених питань щодо визнання доходів, витрат і формування фінансових результатів за видами діяльності підприємства, аналітичності інформації та прийняття управлінських рішень для визначення їх впливу в цілому на загальний фінансовий результат (прибуток чи збиток), а також напрями використання прибутку та їх відображення у Звіті про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)

Мета і завдання. Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є узагальнення теоретико-методичних положень та практичних рекомендацій

щодо обліку та аудиту фінансових результатів.

Відповідно до сформульованої мети роботи було поставлено та вирішено наступні методичні та практичні завдання:

- охарактеризовано фінансові результати як об'єкт бухгалтерського обліку та аудиту;
- досліджено класифікаційні ознаки фінансових результатів та їх використання при складанні Звіту про фінансові результати;
- досліджено методику та організацію обліку і аудиту фінансових результатів;
- розкрито зміст і завдання аналізу фінансових результатів;
- проаналізовано динаміку фінансових результатів підприємства;
- оцінено вплив факторів на формування прибутку підприємства.

Об'єктом дослідження є особливості облікового, інформаційного та контрольного забезпечення формування фінансових результатів.

Предметом дослідження є теоретико-методичні і практичні аспекти обліку, аналізу та аудиту формування фінансових результатів ТДВ «Яготинський маслозавод».

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Робота викладена на 83 сторінках комп'ютерного тексту, містить 16 таблиць, 15 рисунків. Список використаних джерел налічує 86 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Сутність фінансових результатів

За умов ринкової економіки діяльність кожного окремого суб'єкту господарювання спрямована на оптимізацію економічної вигоди, що знаходить відображення у фінансових результатах. Система бухгалтерського обліку в Україні містить суперечності щодо узгодженості формування фінансових результатів у відповідності до видів діяльності. Узагальнений фінансовий результат (прибуток або збиток) підприємства формується з фінансового результату від основної, іншої операційної, фінансової та інвестиційної діяльності, які в загальній сукупності становлять звичайну діяльність. Відповідно, в умовах сьогодення, особливої актуальності набуває питання формування фінансових результатів суб'єктів господарювання та їх облікового відображення.

З метою якісної організації обліку та складання звітності, проведення аналізу, забезпечення можливості прийняття своєчасних управлінських рішень для підвищення ефективності діяльності підприємства, слід чітко розуміти сутність поняття «фінансовий результат» та елементів, що його формують. Проведений аналіз визначення сутності поняття «Фінансові результати», порядку відображення його в обліку, звітності дає підстави вважати цю проблематику актуальною для подальших досліджень. Визначення сутності терміну «Фінансові результати» науковцями досить різноманітне (рисунку 1.1).

На сучасному етапі розвитку економічної науки, виокремлюють два принципові підходи до розрахунку фінансових результатів діяльності підприємства:

– метод порівняння доходів і витрат (метод «витрати–випуск») – передбачає визначення прибутку (збитку) згідно принципу нарахування та

відповідності доходів і витрат, тобто визначається різниця між доходами і витратами понесеними для їх отримання у визначеному звітному періоді;

– метод зміни чистих активів – проводиться визначення приросту власного капіталу у звітному періоді як різниці між вартістю власного капіталу на кінець та на початок звітного періоду (якщо власний капітал на кінець звітного періоду збільшується, то господарюючий суб'єкт отримує прибуток, а якщо навпаки – збиток.

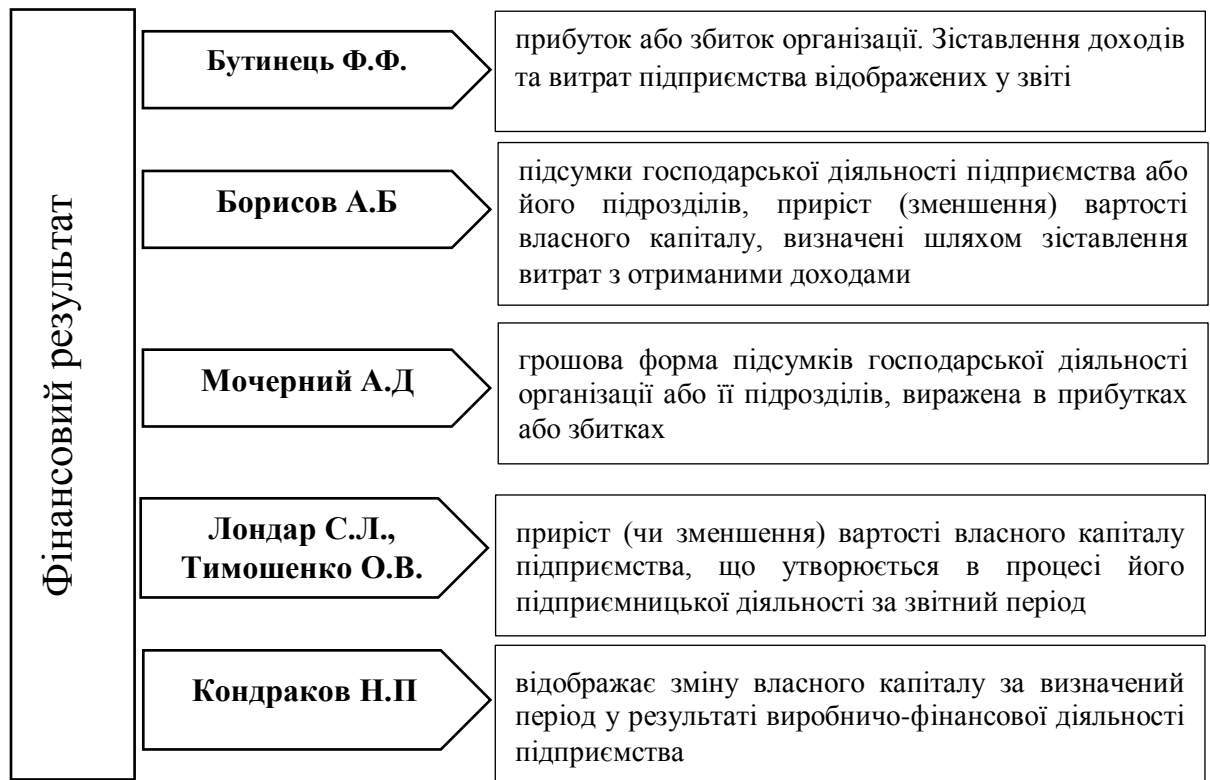

Рис. 1.1. Визначення в науковій літературі терміна «фінансові результати»

Такі підходи знайшли відображення в основних вітчизняних нормативних документах, що регламентують порядок формування та обліку фінансових результатів діяльності підприємств: НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», П(С)БО 15 «Дохід», П(С)БО 16 «Витрати», П(С)БО 17 «Податок на прибуток». Провівши узагальнення наукових доробок вчених економістів щодо трактування цього терміну, пропонуємо використовувати таке визначення: фінансові результати – це виражений в грошовій формі показник результативності господарської діяльності суб'єкта

господарювання шляхом зіставлення визначених доходів та витрат понесених на їх отримання, що може бути представлений у формі прибутку або збитку. Вивчення нормативно-правової бази показало, що в законодавстві України термін «фінансові результати» детально не розглядається, а окремими нормативно – правовими актами щодо організації та ведення бухгалтерського обліку визначено сутність понять «доходи», «витрати», «прибуток», «збиток» (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

**Визначення показників фінансового результату чинними
нормативними документами**

Нормативний документ	Трактування терміну
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [14]	Витрати – зменшення економічних вигод у вигляді зменшення активів або збільшення зобов’язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками)
	Доходи – збільшення економічних вигод у вигляді збільшення активів або зменшення зобов’язань, яке призводить до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників)
Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [8]	Збиток – перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати
	Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) - звіт про доходи, витрати, фінансові результати та сукупний дохід
	Сукупний дохід – зміни у власному капіталі протягом звітного періоду внаслідок господарських операцій та інших подій (за винятком змін капіталу за рахунок операцій з власниками)
	Інший сукупний дохід – доходи і витрати, які не включені до фінансових результатів підприємства
	Прибуток – сума, на яку доходи перевищують пов’язані з ними витрати
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід» [5]	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - дохід, що визначається шляхом вирахування з доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг (у тому числі платежів від оренди об’єктів інвестиційної нерухомості) наданих знижок, вартості повернутих раніше проданих товарів, доходів, що за договорами належать комітентам (принципалам тощо) та податків і зборів
	Дохід – це валове надходження економічних вигод протягом періоду, що виникає в ході звичайної діяльності суб’єкта господарювання, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження, а не в результаті внесків учасників власного капіталу

Господарська діяльність будь-якого підприємства передбачає постійне співставлення доходів і витрат та визначення фінансового результату.

Позитивний фінансовий результат (прибуток) характеризується перевищенням доходів над витратами, які були понесені для їх одержання, а негативний (збиток) – навпаки. Алгоритм розрахунку фінансового результату підприємства визначається формами фінансової звітності.

Прибуток – це мета, заради якої здійснює діяльність підприємство. Така важлива роль прибутку зумовлена його функціями: оціночної, розподільчої, стимулюючої, соціальної.

Оціночна – характеризує ефект господарської діяльності підприємства, а за величиною прибутку визначається його фінансова стійкість та інвестиційна привабливість.

Розподільча – полягає в тому, що прибуток використовується як інструмент розподілу результатів господарської діяльності підприємства для задоволення потреб держави, найманих працівників, власників і господарюючої системи.

Стимулююча – прибуток визначає мету діяльності підприємства і є джерелом забезпечення його сталого розвитку і стійкого фінансового стану.

Соціальна – прибуток через його розподіл задовольняє різноманітні соціальні потреби персоналу підприємства, його власників, населення на регіональному рівні та суспільства в цілому. Етична поведінка, яку очікують від власників підприємства, відображає справедливий взаємозв'язок прибутку і загального добра. Тому створеного прибутку повинно бути достатньо не тільки для задоволення фінансових потреб самого підприємства, а й для фінансування суспільних потреб.

Розрізняють прибуток економічний, бухгалтерський та прибуток з метою оподаткування.

З економічного погляду, прибуток – це різниця між доходом від діяльності підприємства і пов'язаними з отриманням доходу економічними витратами.

В сучасній економіці прибуток підприємства має різні форми і реалізується в складних інституційних умовах. Так, наприклад, прибуток невеличкого приватного підприємства – це прибуток суб'єкта підприємницької діяльності, власник якого присвятив своє життя бізнесу, вклавши в нього особистий капітал та працю. Економічний прибуток такого підприємства визначається як різниця між величиною отриманого доходу і сумою економічних витрат (зовнішніх та внутрішніх).

Зовнішні (явні) витрати – грошові виплати, які здійснює підприємець із власних коштів на користь постачальників сировини, палива, заробітної плати тощо. Вони є платою за ресурси постачальника, який не є власником бізнесу. Проте підприємець може використовувати певні ресурси, що належать йому особисто. Внутрішні (неявні) витрати – витрати, пов'язані з використанням власних ресурсів підприємця (грошового капіталу, майна, зусиль підприємця тощо). Величина внутрішніх витрат характеризує ціну доцільності послуг підприємця і має дорівнювати грошовим платежам, які б могли бути отримані за умов альтернативного способу використання власних ресурсів. Нормальний прибуток – це мінімальна плата, необхідна для утримання підприємницького таланту в межах певного підприємства. Межа між економічним прибутком і внутрішніми витратами встановлюється з урахуванням переваг, які надає підприємець збереженню своєї економічної незалежності. У разі, коли сума економічного доходу дорівнює економічним витратам, певний напрям підприємницької діяльності забезпечує підприємцю мінімальну винагороду за використання його власних ресурсів і підприємницького таланту. За умов перевищення величини доходу над економічними витратами певний напрям підприємницької діяльності забезпечує економічний прибуток і є привабливим для підприємця. У разі, коли дохід менший за величину економічних витрат (підприємець не отримує економічного прибутку), він переорієнтовує свої зусилля з певного виду діяльності на інший, більш привабливий, або відмовиться від ролі підприємця заради одержання заробітної плати, працюючи найманим

працівником, та отримання рентних платежів за надання своїх власних ресурсів у тимчасове користування.

Економічний прибуток виконує регулювальну функцію. Ринкова система спрямовує ресурси в ті галузі, на продукти яких існує достатньо високий попит споживачів, щоб виробництво цих продуктів могло бути прибутковим. Якби всі підприємства володіли часом для переходу в процвітаючі галузі й для виходу з проблемних, обсяг продукції кожної галузі виявився б настільки великим, що забезпечував би лише отримання нормального прибутку.

Прибуток, наприклад, великого акціонерного підприємства – це прибуток, віддалений від своїх акціонерів, розкрити його сутність дуже складно. Він втрачає свій персоніфікований характер. Акціонери як юридичні власники підприємства відірвані від ведення господарської діяльності. Вони інвестують капітал та отримують дивіденди, природа яких ближча до відсотків на капітал, ніж до економічного прибутку. Менеджери, які безпосередньо керують підприємством, є фактично його економічними господарями. Від ефективності їх зусиль залежить як майбутнє підприємства, так і величина отриманого прибутку. Прибуток великого підприємства є прибутком установи, яка відокремилась від своїх акціонерів, а не окремих осіб. За таких умов він виступає як облікова величина.

Показник прибутку, який декларується у фінансовій звітності підприємства, має надавати акціонерам, які не беруть фактичної участі в господарській діяльності, надійну інформацію про фінансові результати його роботи. З цією метою при плануванні й оцінці ефективності господарської та фінансової діяльності підприємства використовується розрахований з використанням спеціальних процедур бухгалтерський прибуток.

Відповідно до бухгалтерського обліку прибуток (бухгалтерський) – це сума, на яку доходи, визначені за правилами бухгалтерського обліку, перевищують пов'язані з ними витрати. Збиток – перевищення величини витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати.

У розрахунках бухгалтерського прибутку використовують категорії бухгалтерського доходу та бухгалтерських поточних витрат, які базуються на застосуванні принципу нарахування та відповідності доходів і витрат. Тобто під доходом, наприклад, від реалізації продукції мають на увазі вартість продукції, право власності на яку передане покупцеві, незалежно від того, коли отримані за неї кошти. Поточні витрати становлять вартість використаних на виготовлення продукції ресурсів, незалежно від того, коли вони сплачені підприємством.

Отже, у розрахунках бухгалтерського прибутку слід відрізнити бухгалтерські доходи й витрати, з одного боку, та реальні грошові потоки – надходження та витрати – з іншого. Значні обсяги бухгалтерського прибутку підприємства ще не свідчать про надходження реальних грошей на його рахунок. Тобто величина бухгалтерського прибутку не завжди дає достовірну картину діяльності підприємства. Особи, які знайомляться зі звітом про фінансові результати, інколи можуть бути введені в оману величиною отриманого прибутку. Так, акціонери можуть сподіватися на виплату дивідендів, коли підприємство декларує значні прибутки. Проте якщо воно не має реальних грошових коштів для сплати дивідендів, сподівання акціонерів не виправдаються.

За аналогією до класифікації доходу підприємства при складанні фінансової звітності класифікується і прибуток.

Операційний прибуток – величина, на яку доходи від операційної діяльності (дохід від реалізації продукції + інший операційний дохід) перевищують суму поточних витрат, пов'язаних з цією діяльністю (собівартість реалізованої продукції + адміністративні витрати + витрати на збут продукції + інші операційні витрати).

Валовий прибуток – це сума, на яку чистий дохід від реалізації продукції перевищує величину поточних витрат на виробництво реалізованої продукції (її собівартістю). Порівняння валового прибутку із сумою прибутку як кінцевого фінансового результату діяльності підприємства дає змогу

отримати уявлення про частку непрямих витрат, пов'язаних з керівництвом підприємством, фінансуванням загальнопромислових потреб і реалізацією продукції. За рівнем валового прибутку можна робити висновки щодо ефективності роботи підприємства. Проте для цілей ціноутворення, тобто для формування ціни на конкретні види продукції, необхідно враховувати адміністративні й збутові витрати, розподіляючи їх між певними видами продукції. Прибуток від реалізації конкретного виду продукції має визначатися як різниця між чистим доходом від реалізації цієї продукції та загальною сумою поточних витрат, пов'язаних як з виробництвом, так і з реалізацією продукції.

Чистий дохід від реалізації продукції визначається шляхом зменшення величини доходу від реалізації продукції на суму податків і зборів, які враховані у складі доходу від реалізації продукції (податок на додану вартість, акцизний збір), а також наданих споживачам знижок та інших сум, що потрібно виключити зі складу доходу.

Серед науковців відсутні єдині підходи до визначення та трактування економічної сутності доходів, витрат і фінансових результатів, особливу увагу вони звертають на їх класифікацію та на розподіл прибутку і його використання. Також однією з невирішених проблем у бухгалтерському обліку є залишки «нерозподіленого прибутку» в балансі та на однойменному рахунку бухгалтерського обліку, а також його використання.

Проблема класифікації фінансових результатів досліджена у значній кількості наукових праць, проте остаточно не вирішена. Наприклад, економічний термін «нерозподілений прибуток» слід чітко вирізняти з-поміж термінів «балансовий», «валовий» та «загальний» прибуток. Останніми роками, суперечності стосовно класифікації фінансових результатів усе більше пов'язані з розвитком економічних теорій, зміною методології обліку після введення Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Так, Ю.О. Ночовна та Н.В. Прохар зазначили, що «реформування бухгалтерського обліку в цілому та обліку доходів, витрат і фінансових

результатів зокрема торкнулося не тільки термінології, а й порядку визнання доходів і витрат, їх оцінки, класифікації, накопичення на рахунках, закриття на фінансові результати, формування та розподілу прибутку».

Розроблення класифікаційних ознак для обліку фінансових результатів підприємства сприятиме зростанню ефективності організації аналітичного та синтетичного обліку та забезпечить правильність розрахунку фінансового результату, враховуючи, що класифікація повинна відповідати як мінімум двом постулатам: вона має бути теоретично обґрунтованою; застосування її на практиці визначається необхідністю.

ПСБО 15 «Доходи» зазначає, що доходи класифікуються в бухгалтерському обліку за такими групами:

- дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
- інші операційні доходи;
- фінансові доходи;
- інші доходи.

Між тим НП(С)БО 1 розглядає таку термінологію, що використовується під час складання фінансової звітності (під час формування доходів, витрат і фінансових результатів), а саме визначає види діяльності, які потребують уточнення: звичайна діяльність – будь-яка основна діяльність підприємства, а також операції, що її забезпечують або виникають унаслідок її проведення; але якщо розглянути термін «операційна діяльність», то також зазначено, що «основна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю». НПСБО 1 зазначає: «основна діяльність – операції, пов'язані з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), що є головною метою створення підприємства і забезпечують основну частку його доходу». Із визначень не зовсім зрозумілим є тлумачення звичайної та операційної діяльності. Одна і друга у першій частині визначення, як зазначено, є «основною діяльністю», тільки з наступних складників визначення не зовсім

зрозуміло, яка з них є більш ширшою, включаючи її складники.

Щодо фінансової та інвестиційної діяльності, то НП(С)БО 1 розглядає фінансову діяльність як «діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталу підприємства», а інвестиційна діяльність – «придбання та реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів». ПСБО 15 «Доходи» визначає, що до фінансових доходів включаються дивіденди, відсотки та інші доходи, отримані від фінансових інвестицій (окрім доходів, які обліковуються за методом участі в капіталі), а до складу інших доходів, зокрема, включаються: дохід від реалізації фінансових інвестицій; дохід від неопераційних курсових різниць та інші доходи, які виникають у процесі господарської діяльності, але не пов'язані з операційною діяльністю підприємства. Про доходи від інвестиційної діяльності в ПСБО 15 «Доходи» нічого не визначено. Крім того, між НП(С)БО 1 і ПСБО 15 відсутня єдність під час визначення і відображення доходів.

НП(С)БО 1 методику заповнення Звіту про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) (форма 2) не надає, а лише наводить саму структуру форми, де включено доходи, витрати та фінансові результати.

Щодо відображення фінансових результатів за їх класифікаційними ознаками, то у формі 2 виділяють валовий: прибуток, збиток (у жодному нормативному документі не визначено економічну сутність валового прибутку (збитку). Єдине, НП(С)БО 1 визначає методику його розрахунку, а саме: різниця між «чистим доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)» та «собівартістю реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)». Між тим різниця між чистим доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та собівартістю реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), включаючи адміністративні витрати та витрати на збут (витрати періоду, які переважно обслуговують основну діяльність), покаже результат від основної діяльності підприємства.

Необхідно зазначити, що найбільш інформативною є класифікація фінансових результатів залежно від джерел формування, а саме від видів діяльності: операційної (основної та іншої операційної за видами), інвестиційної, фінансової та іншої (рис. 1.2-1.6).

Рис. 1.2. Формування валового прибутку підприємства

Рис. 1.3. Формування фінансових результатів від операційної діяльності

Фінансові результати від операційної діяльності (прибуток, збиток)	
(+)	(-)
Доходи	Витрати
<i>Доходи від участі в капіталі щодо:</i> - інвестицій в асоційовані підприємства - спільної діяльності - інвестицій в дочірні підприємства	<i>Втрати від участі в капіталі щодо:</i> - інвестицій в асоційовані підприємства - спільної діяльності - інвестицій в дочірні підприємства
<i>Інші фінансові доходи:</i> - дивіденди одержані - відсотки одержані - інші доходи від фінансових операцій	<i>Фінансові витрати</i> - відсотки за кредит - інші фінансові витрати
<i>Інші доходи від:</i> - реалізації фінансових інвестицій - реалізації необоротних активів - реалізації майнових комплексів - неопераційної курсової різниці - безоплатно одержаних активів - іншої звичайної діяльності	<i>Інші витрати</i> - собівартість реалізованих фінансових інвестицій - собівартість реалізованих необоротних активів - собівартість реалізованих майнових комплексів - втрати від неопераційних курсових різниць - уцінка необоротних активів і фінансових інвестицій - списання необоротних активів - інші витрати звичайної діяльності
(+)	(-)
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування	

Рис. 1.4. Формування фінансових результатів від звичайної діяльності до оподаткування

Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування
(-)
Податок на прибуток від звичайної діяльності
=
Фінансові результати від звичайної діяльності (прибуток, збиток)

Рис. 1.5. Формування фінансових результатів від звичайної діяльності

Визначаючи фінансові результати як різницю між доходами за видами діяльності та відповідними витратами, наближує керівництво суб'єкта господарювання до задоволення як інформаційних потреб користувачів, так і полегшує вибір відповідних методів їх обліку, контролю, аналізу, детального планування та прийняття відповідних управлінських рішень.

При цьому необхідно деталізувати як доходи, так і витрати в розрізі

субрахунків до рахунків 70, 71, 72, 73, 74 та відповідних витрат за субрахунками до рахунків 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, провівши порівняння між собою відповідних доходів і витрат та визначити фінансовий результат.

Фінансові результати від звичайної діяльності (прибуток, збиток)	
(+)	(-)
Надзвичайні доходи щодо: - відшкодування збитків від над звичайної діяльності - інших надзвичайних подій	Надзвичайні витрати щодо: - стихійного лиха - техногенних катастроф і аварій - інших надзвичайних подій
	Податок з надзвичайного прибутку
(+)	(-)
Чистий прибуток (збиток)	

Рис. 1.6. Формування чистого прибутку (збитку) підприємства

Також доцільно використовувати класифікацію за періодами формування, що дасть можливість розмежувати господарські операції в часі та просторі та достовірно визначити фінансові результати з урахуванням витрат, які відносяться до попередніх періодів. До них необхідно віднести низку витрат, пов'язаних із виплатами за результатами року, які включають до операційних витрат (інші витрати операційної діяльності).

Ураховуючи, один із принципів бухгалтерського обліку – автоматичність, поділ фінансових результатів за способом використання дасть змогу розділити прибуток, який використовується для розвитку підприємства, та економічну вигоду власника. Необхідно під час розподілу прибутку формувати не тільки резервний капітал, виплату дивідендів, а й формувати фонди розвитку та матеріального заохочення, за рахунок яких будуть нараховуватися витрати, які доцільно включати до попередніх періодів (премії за результатами роботи за рік, виплати, допомога, разові та заохочувальні премії) за рахунок коштів фонду заохочення, створеного за рахунок розподілу прибутку, а не включати до витрат періоду, а саме операційних витрат, а також дадуть можливість розвитку діяльності в наступних періодах (створення фонду розвитку тощо).

Таким чином, виникне можливість більш достовірного розподілу

фінансових результатів та ефективного управління підприємством.

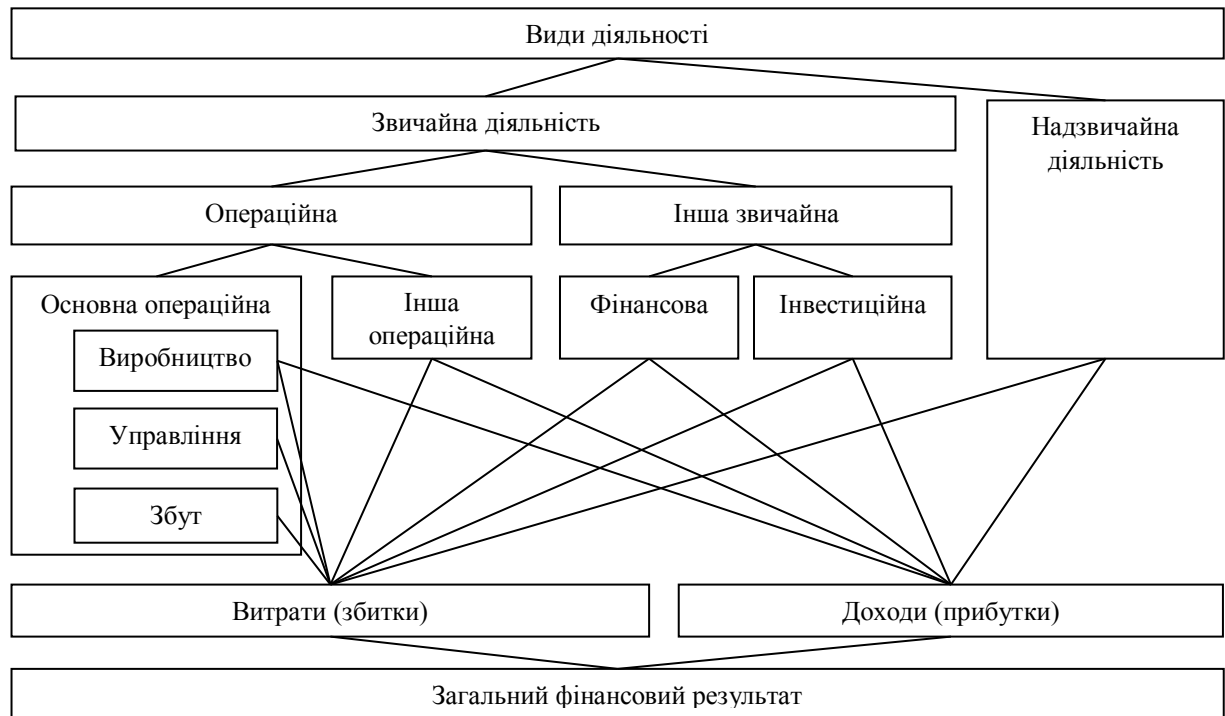

Рис. 1.7. Класифікація доходів (прибутків) і витрат (збитків)

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку, аналізу та контролю формування фінансових результатів

Сучасне нормативно-правове забезпечення на високому рівні регламентує порядок формування фінансових результатів діяльності окремого підприємства. До основних нормативних документів, що висвітлюють цю облікову складову слід віднести: Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Податковий кодекс України, Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, Міжнародні стандарти фінансової звітності, Концептуальні основи складання та подання фінансових звітів та інші. Як самостійну вагому складову, слід виокремити внутрішні регулятивні документи окремого господарюючого суб'єкта (облікову політику, накази, розпорядження тощо).

У Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» зазначено, що національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку – П(С)БО безпосередньо ґрунтуються на основі міжнародних

стандартів бухгалтерського обліку (далі за текстом – МСБО), тобто, «не суперечать міжнародним стандартам». Це свідчить про те, що майже кожному П(С)БО відповідає певне МСБО та МСФЗ. Зокрема, П(С)БО 15 «Дохід» відповідає МСБО 18 «Дохід». Проте, П(С)БО 16 «Витрати» не має аналогів у МСБО та безпосередньо відповідає потребам національної практики.

Метою аудиту фінансових результатів відповідно до МСА 200 «Ціль та основні принципи аудиту фінансової звітності» є висловлення незалежної професійної думки аудитора щодо правильності відображення фінансових результатів діяльності у фінансовій звітності підприємства та відповідності даної звітності у всіх суттєвих аспектах чинному законодавству України.

Мета, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів визначаються у НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Норми цього Положення (стандарту) застосовують до фінансової звітності підприємств, організацій та інших юридичних осіб (далі – 19 підприємства) усіх форм власності (крім бюджетних установ та підприємств, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності) і консолідованої фінансової звітності.

Для вивчення фінансового стану підприємства необхідна інформація про економічні ресурси, його фінансову структуру, ліквідність та платоспроможність, а також здатність адаптуватися до змін середовища, в якому воно функціонує. Таку інформацію можна отримати з балансу. Баланс – звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал. Метою складання балансу є надання користувачам повної, правдивої інформації про фінансовий стан підприємства на звітний період. Важливою при визначенні фінансового результату діяльності підприємства є детальна та достовірна інформація про доходи і витрати, облік яких регламентують П(С)БО 15 «Дохід» та П(С)БО 16 «Витрати». Ці Положення (стандарти) визначають методологічні засади

формування в обліку інформації про доходи і витрати підприємства та її розкриття у фінансовій звітності. Зокрема, у П(С)БО наводяться умови визнання, оцінка та класифікація доходів і витрат. Така інформація надає можливість користувачам фінансової звітності порівнювати, оцінювати та прогнозувати доходи і витрати підприємства, досліджувати його прибутковість, платоспроможність, а також здійснювати аналіз фінансових результатів в динаміці та виявляти причини відхилень.

Важливо зазначити, що в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» є багато неузгодженостей. Л. Г. Ловінська та І. Б. Стефанюк стверджують, що закон не дає відповіді на питання, що таке державне регулювання бухгалтерського обліку, які складові входять до національної системи, який взаємозв'язок між ними та яка їх підпорядкованість. Наслідком нерегульованості на практиці питань відповідальності обліку за розробку та впровадження методичного забезпечення, відсутність єдиних підходів до регулювання питань бухгалтерського обліку в різних галузях.

Важливим інструментом реалізації принципів і методів бухгалтерського обліку є План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Саме ним забезпечується однаковість відображення господарських операцій, нагромадження облікової інформації, необхідної для визначення фінансового результату діяльності підприємства, складання фінансової звітності та проведення економічного аналізу. Зокрема, для обліку доходів, витрат та результатів діяльності Планом рахунків бухгалтерського обліку передбачені рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності», класу 8 «Витрати за елементами» та класу 9 «Витрати діяльності».

З метою кращого розуміння, для чого саме необхідні ті чи інші рахунки в Плані рахунків бухгалтерського обліку, що на них відображується та як вони кореспондуються, призначена Інструкція про застосування Плану

рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій.

В Інструкції подано коротку характеристику кожного синтетичного рахунка і його субрахунків, розглянуто їхню структуру і призначення, наведено порядок обліку найбільш типових господарських операцій. Так, в Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку зазначено, що рахунки класу 7 призначені для узагальнення інформації про доходи від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства; рахунки класу 8 є транзитними і використовуються для узагальнення інформації про витрати підприємства протягом звітного періоду, а рахунки 9 класу застосовуються для відображення витрат операційної, інвестиційної, фінансової діяльності.

Господарським кодексом України регулюються відносини між суб'єктами господарювання в процесі господарської діяльності. Документ використовується для визначення правових основ господарської діяльності підприємства. Дохід згідно Концептуальної основи складання та подання фінансової звітності визначається як збільшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді надходження або збільшення корисності активів чи зменшення зобов'язань, що веде до збільшення власного капіталу, крім випадків, пов'язаних із внесками учасників власного капіталу. Витратам на відміну від доходів не присвячено окремий міжнародний стандарт, тому згідно МСБО витрати – це зменшення економічних вигід протягом звітного періоду, що відбувається у формі відтоку або зменшення активів або збільшення зобов'язань, які ведуть до зменшення капіталу, не пов'язаних з його розподілу між учасниками акціонерного капіталу.

Згідно МСБО 18 «Дохід» дохід – це валове надходження економічних вигід протягом періоду, що виникає в ході звичайної діяльності суб'єкта господарювання, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження, а не в результаті внесків учасників власного капіталу.

Витрати згідно Концептуальної основи складання та подання фінансової звітності визначаються як включення збитків та витрат, які виникають під час діяльності суб'єкта господарювання. Основи подання фінансової звітності загального призначення для забезпечення їхньої зіставності з фінансовою звітністю суб'єкта господарювання за попередні періоди, а також з фінансовою звітністю інших суб'єктів господарювання визначає МСБО 1 «Подання фінансової звітності». Він установлює загальні вимоги щодо подання фінансової звітності, настанови щодо її структури та мінімальні вимоги щодо її змісту. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) є ефективним інструментом підвищення зрозумілості та прозорості інформації, формують відповідні підвалини визнання доходів і витрат, здійснення оцінки активів і зобов'язань, що дозволяє достовірно усвідомлювати та запобігати існуючим ризикам підприємства, а також зіставляти ефективність господарювання з метою релевантної оцінки майбутнього потенціалу та розробки відповідних управлінських рішень.

Державне нормативно - правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні здійснюється з метою:

- створення єдиних правил ведення бухгалтерською обліку та складання фінансової звітності, що є обов'язковими для всіх підприємств, гарантують і захищають інтереси користувачів;
- удосконалення бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

1.3. Первинний, синтетичний та аналітичний облік фінансових результатів

З метою доцільності збереження чи зміни відображення в обліку операцій, пов'язаних з фінансовими результатами діяльності, слід розглянути діючий порядок в Україні паралельно з міжнародною практикою.

Характерною відмінністю відображення в обліку доходів за міжнародними та національними стандартами є відсутність жорсткої регламентації. Так, суб'єкти господарювання в країнах з ринковою

економікою мають право на власний розсуд показувати або валовий дохід або тільки чистий дохід. У межах міжнародної практики, дохід формується за підсумками таких операцій як:

- реалізація продукції; надання послуг;
- використання активів підприємства іншими сторонами, що призводить до виникнення доходів у вигляді процентів, дивідендів, роялті.

Відповідно до П(С)БО 15 «Дохід», не визнаються доходами такі надходження від інших осіб:

- сума податку на додану вартість, акцизів, інших податків і обов'язкових платежів, що підлягають перерахуванню до бюджету та позабюджетних фондів;
- сума надходжень за договором комісії, агентським та іншим аналогічним договором на користь комітента, принципала тощо;
- сума попередньої оплати продукції (товарів, робіт, послуг);
- сума авансу в рахунок оплати продукції (товарів, робіт, послуг);
- сума завдатку під заставу або в погашення позики, якщо це передбачено відповідним договором;
- надходження, що належать іншим особам;
- надходження від первинного розміщення цінних паперів;
- сума балансової вартості валюти.

Згідно з МСБО 18 до доходів не відносяться ті з них, що формуються внаслідок таких операцій як:

- страхова діяльність;
- угоди про оренду;
- дивіденди, пов'язані з інвестиціями, що обліковуються згідно з методом участі в капіталі;
- зміни у справедливій вартості фінансових активів, фінансових зобов'язань, а також їх ліквідація;

- зміни у вартості інших поточних активів; первісного визнання та змін справедливої вартості біологічних активів, пов'язаних із сільськогосподарською діяльністю;

- видобування корисних копалин.

У примітках до фінансової звітності окремого підприємства має бути представлена така інформація:

- облікова політика щодо визнання доходу, включаючи спосіб визначення ступеня завершеності робіт, послуг, дохід від виконання і надання яких визнається за ступенем завершеності;

- розподіл доходу за кожною групою доходів;

- сума доходу за бартерними контрактами в розподілі за групами доходів;

- частка доходу за бартерними контрактами з пов'язаними сторона

Відповідно до Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, для обліку фінансових результатів призначено рахунки 7 класу «Доходи і результати діяльності» та 9 класу «Витрати діяльності», а також рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)». Рахунок 79 «Фінансові результати» призначено для обліку й узагальнення інформації про фінансові результати діяльності підприємства.

Облік фінансових результатів ведеться за видами діяльності і видами операцій. Для узагальнення інформації про фінансові результати Планом рахунків передбачено рахунок 79 «Фінансові результати». До рахунку Інструкцією №291 передбачено такі субрахунки:

79.1 «Результат операційної діяльності»;

79.2 «Результат фінансових операцій»;

79.3 «Результат іншої звичайної діяльності»;

79.4 «Результат надзвичайних подій».

На субрахунку 79.1 визначають фінансовий результат від операційної

діяльності. За кредитом субрахунку 79.1 відображаються:

- суму доходів від реалізації готової продукції, товарів, робіт послуг (за дебетом рахунку 70 «Доходи від реалізації»);
- суму доходів від іншої операційної діяльності (за дебетом рахунку 71 «Інший операційний дохід»).

На дебет субрахунку 79.1 списують в порядку закриття рахунків:

- собівартість реалізованої продукції, товарів, робіт, послуг (з кредиту рахунка 90 «Собівартість реалізації»);
- адміністративні витрати (з кредиту рахунка 92 «Адміністративні витрати»);
- витрати на збут (з кредиту рахунка 93 «Витрати на збут»);
- інші витрати операційної діяльності (з кредиту рахунка 94 «Інші витрати операційної діяльності»);
- розраховану за даними фінансового обліку суму податку на прибуток від звичайної діяльності (з кредиту рахунка 98.1 «Податок на прибуток від звичайної діяльності»).

Шляхом порівняння на субрахунку 79.1 кредитового обороту (загальної суми доходів від операційної діяльності) з дебетовим оборотом (загальної суми витрат операційної діяльності з урахуванням суми податку на прибуток від звичайної діяльності) визначають прибуток (збиток) від операційної діяльності.

Субрахунок 79.2 призначений для визначення результатів від фінансових операцій. За кредитом субрахунку 79.2 відображають:

- дохід від участі в капіталі у кореспонденції з дебетом рахунка 72 «Дохід від участі капіталі»;
- доходи від інших фінансових операцій у кореспонденції з дебетом рахунка 73 «Інші фінансові доходи».

На дебет субрахунку 79.2 списують:

- фінансові витрати з кредиту рахунка 95 «Фінансові витрати»,
- втрати від інвестицій, які обліковуються за методом участі в

капіталі, з кредиту рахунка 96 «Втрати від участі в капіталі».

Шляхом порівняння на субрахунку 79.2 кредитового обороту (загальної суми доходів від фінансових операцій) з дебетовим оборотом (загальної суми фінансових витрат) визначають фінансовий результат (прибуток або збиток) від фінансових операцій підприємства за звітний період.

На субрахунку 79.3 відображають: за кредитом інші доходи звичайної діяльності, які списують з рахунку 74 «Інші доходи», за дебетом – інші витрати звичайної діяльності у кореспонденції з кредитом рахунка 97 «Інші витрати». Шляхом порівняння на субрахунку 79.3 кредитових і дебетових оборотів визначається фінансовий результат (прибуток або збиток) від іншої звичайної діяльності.

Субрахунок 79.4 призначений для узагальнення інформації про фінансові результати від надзвичайних подій. За кредитом субрахунку 79.4 відображаються доходи від надзвичайних подій у кореспонденції з дебетом рахунка 75 «Надзвичайні доходи». За дебетом субрахунку 79.4 відображаються витрати і втрати від надзвичайних подій, які списані з кредиту рахунка 99 «Надзвичайні витрати» і сума податку на прибуток від надзвичайних подій в кореспонденції з кредитом рахунка 98.2 «Податок на прибуток від надзвичайних подій». Шляхом порівняння кредитового і дебетового оборотів на субрахунку 79.4 визначається фінансовий результат (прибуток або збиток) від надзвичайних подій.

Підприємства, які для узагальнення інформації про витрати застосовують тільки рахунки класу 8 «Витрати за елементами», субрахунки рахунка 79 дебетують у кореспонденції з кредитом рахунків 23 «Виробництво», 26 «Готова продукція» та інших рахунків класу 2 «Запаси», а також з кредитом рахунків класу 1 «Необоротні активи» та класу 3 «Кошти, розрахунки та інші активи».

Загальна схема обліку формування фінансових результатів у ТДВ «Яготинський маслозавод» представлена на рис. 1.8.

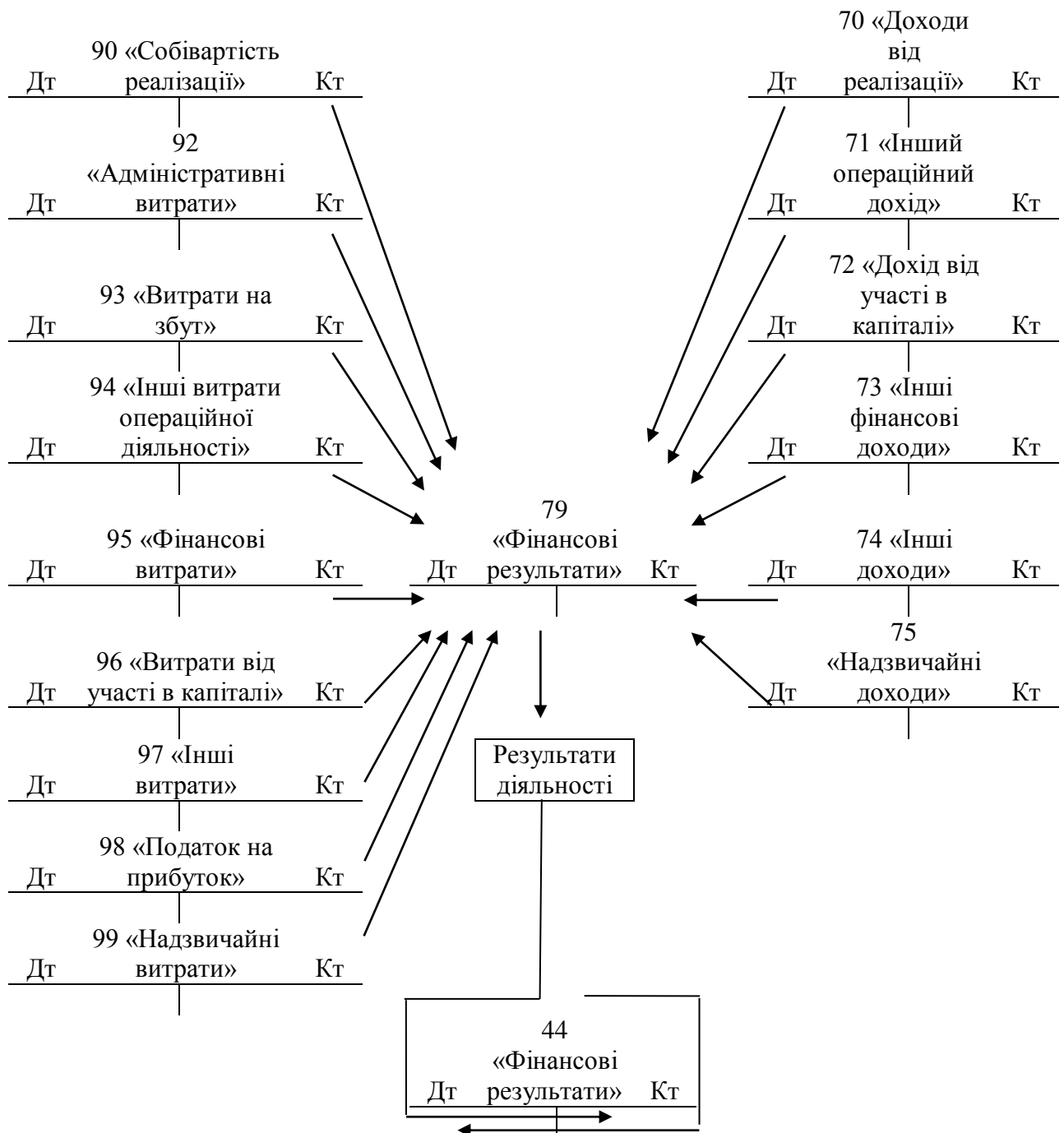

Рис. 1.8. Модель обліку формування фінансових результатів

Типова кореспонденція з обліку фінансових результатів наведена в таблиці 1.2.

Сальдо рахунку 79 «Фінансові результати» при його закритті (у кінці звітнього періоду) списується на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)». Це сальдо становить суму чистого прибутку (кредитове) або збитку (дебетове). Визначена сума повинна дорівнювати сумі чистого прибутку (збитку), яка розрахована у фінансовій звітності форми 2 «Звіт про

фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)» за квартал, півріччя, 9 місяців, рік.

Таблиця 1.2

Кореспонденція рахунків з обліку фінансових результатів

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		Д-т	К-т
Субрахунок 79.1 «Результат операційної діяльності»			
1	Списання доходу від реалізації	70	79.1
2	Списання іншого операційного доходу	71	79.1
3	Списання собівартості реалізації	79.1	90
4	Списання адміністративних витрат	79.1	92
5	Списання витрат на збут	79.1	93
6	Списання інших витрат операційної діяльності	79.1	94
7	Відображення податку на прибуток від звичайної діяльності	79.1	98.1
Субрахунок 79.2 «Результат фінансових операцій»			
8	Списання доходу від участі в капіталі	72	79.2
9	Списання інших фінансових доходів	73	74.2
10	Списання втрат від участі в капіталі	79.2	96
11	Списання фінансових витрат	79.2	95
Субрахунок 79.3 «Результат іншої звичайної діяльності»			
12	Списання інших доходів	74	79.3
13	Списання інших витрат	79.3	97
Субрахунок 79.4 «Результат надзвичайних подій»			
14	Списання надзвичайних доходів	75	79.4
15	Списання надзвичайних витрат	79.4	99
16	Відображення податку на прибуток від надзвичайних подій	79.4	98.2
Закриття рахунку 79 «Фінансові результати»			
17	На суму одержаного чистого прибутку	79	44.1
18	На суму збитку	44.2	79

1.4. Розкриття інформації про фінансові результати у звітності

Відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», у Звіті про фінансові результати розкривається інформація про доходи, витрати, прибутки і збитки, інший сукупний дохід та сукупний дохід підприємства за звітний період. Інформація даної форми фінансової звітності повинна відповідати таким критеріям: бути дохідлива і зрозуміла її користувачам за умови, що вони мають достатні знання та зацікавлені у її сприйнятті.

Звіт про фінансові результати призначений для обчислення чистого прибутку (збитку) звітного періоду. Цей звіт є своєрідним ланцюгом між

балансами початку та кінця звітнього періоду. Головна мета звіту про фінансові результати – продемонструвати менеджерам та зовнішнім користувачам, які доходи отримало підприємство та які воно мало витрати за певний звітний (обліковий період). Отже, зазначений звіт стосується лише певного періоду.

Загальною формою розрахунку фінансового результату є формула:

$$\text{Дохід} - \text{Витрати} = \text{Прибуток (Збиток)} \quad (1.1)$$

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про фінансові результати та її розкриття у фінансовій звітності українських підприємств визначає НП(С)БО1. Для складання Звіту про фінансові результати використовуються рахунки доходів і витрат фінансового обліку.

Згідно с МСФЗ, суб'єкт господарювання повинен подавати аналіз витрат, визнаних у прибутку чи збитку, із застосуванням класифікації, яка базується на характері витрат або на їхній функції у суб'єкта господарювання, залежно від того, який аналіз забезпечує обґрунтовану та більш доречну інформацію.

Доходи і витрати, відповідно до принципу нарахування та відповідності доходів і витрат, передбаченого ст. 4 ЗУ «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» та МСФЗ, – визнаються за принципом нарахування. Це означає, що доходи і витрати відображаються у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності у момент їх виникнення, незалежно від дати надходження чи сплати коштів. При цьому для визначення фінансового результату звітнього періоду слід порівняти доходи звітнього періоду з витратами, що були здійснені для отримання цих доходів.

Виходячи із зазначеного принципу, доходи і витрати, пов'язані з одержанням цих доходів, зазначають у Звіті про фінансові результати в одному періоді. Це означає, що витрати, понесені у звітному періоді, але пов'язані з одержанням доходів, які будуть одержані у наступному звітному періоді, визнаються витратами майбутніх періодів. А суми, отримані у

звітному періоді, але витрати для одержання яких будуть визнані у майбутніх періодах, – визнаються доходами майбутніх періодів.

За умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена, дохід у Звіті про фінансові результати відображається в момент надходження активу або погашення зобов'язання, які призводять до збільшення власного капіталу підприємства (крім зростання капіталу за рахунок внесків учасників).

За умови, що оцінка витрат може бути достовірно визначена, витрати відображаються у Звіті про фінансові результати в момент вибуття активу або збільшення зобов'язання, які призводять до зменшення власного капіталу підприємства (крім зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками).

Якщо актив забезпечує економічні вигоди протягом кількох звітних періодів, то витрати відображаються у звіті про фінансові результати на основі систематичного та раціонального їх розподілу (наприклад, у вигляді амортизації) протягом тих звітних періодів, коли надходять відповідні економічні вигоди.

Згортання доходів і витрат не дозволяється, крім випадків, передбачених відповідними положеннями (стандартами).

Доходи і витрати наводяться у Звіті про фінансові результати з метою визначення чистого прибутку. Фінансові результати у звіті визначаються і відображаються в розрізі звичайної діяльності та надзвичайних подій.

Метою складання звіту про фінансові результати є надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про доходи, витрати, прибутки і збитки від діяльності підприємства за звітний період.

Звіт про фінансові результати складається з трьох розділів:

I. Фінансові результати – в цьому розділі виділяються показники, які дають змогу визначити фінансовий результат від господарської діяльності з розподілом її на операційну, інвестиційну і фінансову. Витрати від операційної діяльності подані за функціональною належністю – виробництво, управління, збут. Собівартістю реалізованої продукції є виробнича

собівартість реалізації. Решта витрат є іншими операційними, адміністративними, збутовими.

Фінансові результати формуються на підставі визначення фінансових результатів від усіх видів діяльності. Виділяють такі види діяльності: операційна, інша.

Операційна діяльність – основна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, що не є інвестиційною або фінансовою діяльністю.

До основної діяльності підприємств належать виробництво і/або реалізація продукції, товарів, робіт, послуг, які здійснюються на підставі статуту підприємства; до іншої діяльності підприємств – продаж або оренда основних засобів, нематеріальних активів, виробничих запасів, доходи від операційних курсових різниць.

Інша діяльність-доходи від інвестиційної або фінансової діяльності (дивіденди, відсотки та інші доходи; участь у дочірніх підприємствах у дочірніх підприємствах тощо).

Процес розрахунку прибутку (збитку) звітного періоду являє собою послідовність наступних етапів:

1. Розрахунок валового прибутку (збитку).

$$\text{Валовий прибуток} = \text{чистий дохід} - \text{собівартість} \quad (1.2)$$

реалізованої продукції

2. Визначення фінансового результату – прибутку (збитку) – від операційної діяльності.

$$\text{Операційний прибуток} = \text{валовий прибуток} + \text{інші} \\ \text{операційні доходи} - \text{адміністративні витрати} - \text{витрати} \quad (1.3)$$

на збут – інші операційні витрати

3. Розрахунок прибутку (збитку) до оподаткування.

$$\text{Прибуток (збиток) до оподаткування} = \text{операційний} \\ \text{прибуток} + \text{доходи від участі в капіталі} + \text{фінансові} \quad (1.4)$$

доходи + інші доходи – фінансові витрати – витрати
від участі в капіталі – інші витрати

4. Визначення чистого фінансового результату.

$$\begin{aligned} \text{Чистий фінансовий результат} &= \text{прибуток до} \\ &\text{оподаткування} - \text{витрати (або} + \text{дохід)} \\ &\text{з податку на прибуток} \end{aligned} \quad (1.5)$$

Чистий фінансовий результат визначається як різниця між прибутком до оподаткування та сумою податків з прибутку або як сума прибутку до оподаткування та доходами з податку на прибуток. Збиток дорівнює збитку до оподаткування та сумі податків на прибуток.

II. Сукупний дохід – у цьому розділі наводиться інформація про інший сукупний дохід та розраховується сукупний дохід підприємства, отриманий у звітному періоді. До іншого сукупного доходу входять дооцінка (уцінка) необоротних активів, дооцінка (уцінка) фінансових інструментів, накопичені курсові різниці, частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств, інший сукупний дохід. Із загальної суми сукупного доходу вираховується податок на прибуток.

Сукупний дохід розраховується як алгебраїчна сума чистого фінансового результату за звітний період та іншого сукупного доходу після оподаткування.

За економічним змістом цей сукупний дохід є загальною величиною чистого прибутку підприємства.

III. Елементи операційних витрат – цей розділ дає можливість проаналізувати структуру витрат на виробництво, управління і збут та інших операційних витрат за економічними елементами. У цьому розділі відображають витрати операційної діяльності: матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизацію, інші операційні витрати.

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій – цей розділ заповнюється лише акціонерними товариствами. Прибуток на акцію використовується для оцінки минулих результатів операційної діяльності підприємства з метою формування висновку щодо його потенціалу і

прийняття рішень про інвестиції. Його економічний зміст полягає в розкритті ефективності (прибутковості) використання підприємством ресурсів, наданих власниками його звичайних акцій. Тому дуже важливим є застосування усіма підприємствами однакової методики розрахунку цього показника і послідовне дотримання її під час подання фінансових звітів за кілька звітних періодів.

МСБО 1 визначає, що витрати поділяють на підкласи з метою виділення компонентів фінансових результатів діяльності, які можуть різнитися за періодичністю, потенціалом прибутку або збитку та передбачуваністю. Цей аналіз подають в одній з двох форм.

Перша форма аналізу – це метод «характеру витрат». Підприємство об'єднує витрати у прибутку або збитку згідно з їх характером (наприклад, амортизація, придбання матеріалів, транспортні витрати, виплати працівникам, витрати на рекламу) і не перерозподіляє їх за функціями в межах суб'єкта господарювання. Цей метод може бути простим у застосуванні, оскільки немає потреби розподіляти операційні витрати відповідно до класифікації функцій. Далі наведено приклад класифікації за методом характеру витрат.

– Дохід від продажу	(+)
– Інший дохід	(+)
– Зміни запасів, готової продукції та незавершеного виробництва	(+ або –)
– Сировина та витратні матеріали	(–)
– Витрати на виплати працівникам	(–)
– Витрати на амортизацію	(–)
– Інші витрати	(–)
– прибуток до оподаткування	(+ або –)

Друга форма аналізу – це метод «функції витрат» або «собівартості реалізації», згідно з яким витрати класифікують відповідно до їх функцій як частини собівартості чи, наприклад, витрат на збут або адміністративну

діяльність. Згідно з цим методом, суб'єкт господарювання розкриває, як мінімум, інформацію про собівартість реалізації окремо від інших витрат. Цей метод може надавати більш доречну інформацію користувачам, ніж класифікація витрат за характером, але розподіл витрат на функції може вимагати довільного розподілу та значного судження. Далі наведено приклад класифікації за методом функції витрат:

–	Дохід від продажу	(+)
–	Собівартість реалізації	(–)
–	Валовий прибуток	(–)
–	Інший дохід	(+)
–	Витрати на збут	(–)
–	Адміністративні витрати	(–)
–	Інші витрати	(–)
–	Прибуток до оподаткування	(+ або –)

З наведеної класифікації, запропонованої МСБО 1, можна зробити висновок, що складові частини Звіту про фінансові результати відповідають наведеним рекомендаціям МСФО. В першій частині Звіту про фінансові результати «Фінансові результати» доходи і витрати класифіковані за функціональним призначенням (чистий дохід, собівартість реалізованої продукції, інші операційні доходи і витрати, адміністративні витрати, витрати на збут тощо), а в другій частині звіту – «Елементи операційних витрат» витрати підприємства класифіковані за економічними елементами, тобто за методом характеру витрат (матеріальні витрати, заробітна плата, соціальні відрахування, амортизація, інші витрати).

Зміст кожної статті звіту про фінансові результати відображається в Методичних рекомендаціях.

РОЗДІЛ II

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД», ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

2.1. Організаційно-економічна характеристика та організація обліку на ТДВ «Яготинський маслозавод»

Яготинський маслозаводу розпочав свою роботу в 1956 року, як підприємство з переробки молока та вершків. В 2006 року підприємство було суттєво реконструйоване та технічного переоснащене і приєдналося до групи компаній «Молочний Альянс».

«Яготинський маслозавод» є одним із лідерів на ринку виробників молочної продукції. Яготинський маслозавод сьогодні виробляє 36 видів молочної продукції під ТМ «Яготинське»: масло, молоко, сметану, кефір, ряжанку, термостатну молочну продукцію, м'які і кисломолочні сири, йогурти, ноу-хау підприємства – питну закваску з наповнювачами та без них, а також новинки: функціональний кисломолочний продукт Геролакт, Какао на молоці, Велике молоко та кефір (рис. 2.1).

Рис. 2.1. Логотип ТДВ «Яготинський маслозавод»

Підприємство постійно працює над оновленням та удосконаленням асортименту своєї продукції. Зокрема великою популярністю серед споживачів користується кисломолочний продукт – закваска є розробником та виробником унікального кисломолочного продукту – закваска «Яготинська».

Для забезпечення високої якості молочної продукції на маслозаводі встановлені сучасні високотехнологічні виробничі лінії, що забезпечують закритий цикл виробництва без безпосереднього втручання та впливу працівників у виробничий процес. Молочна продукція користується високим попитом серед споживачів. Виробники мають безліч нагород і дипломів загальнодержавного рівня так і світової спільноти.

Організаційну структуру ТДВ «Яготинський маслозавод» відображено на рис. 2.2.

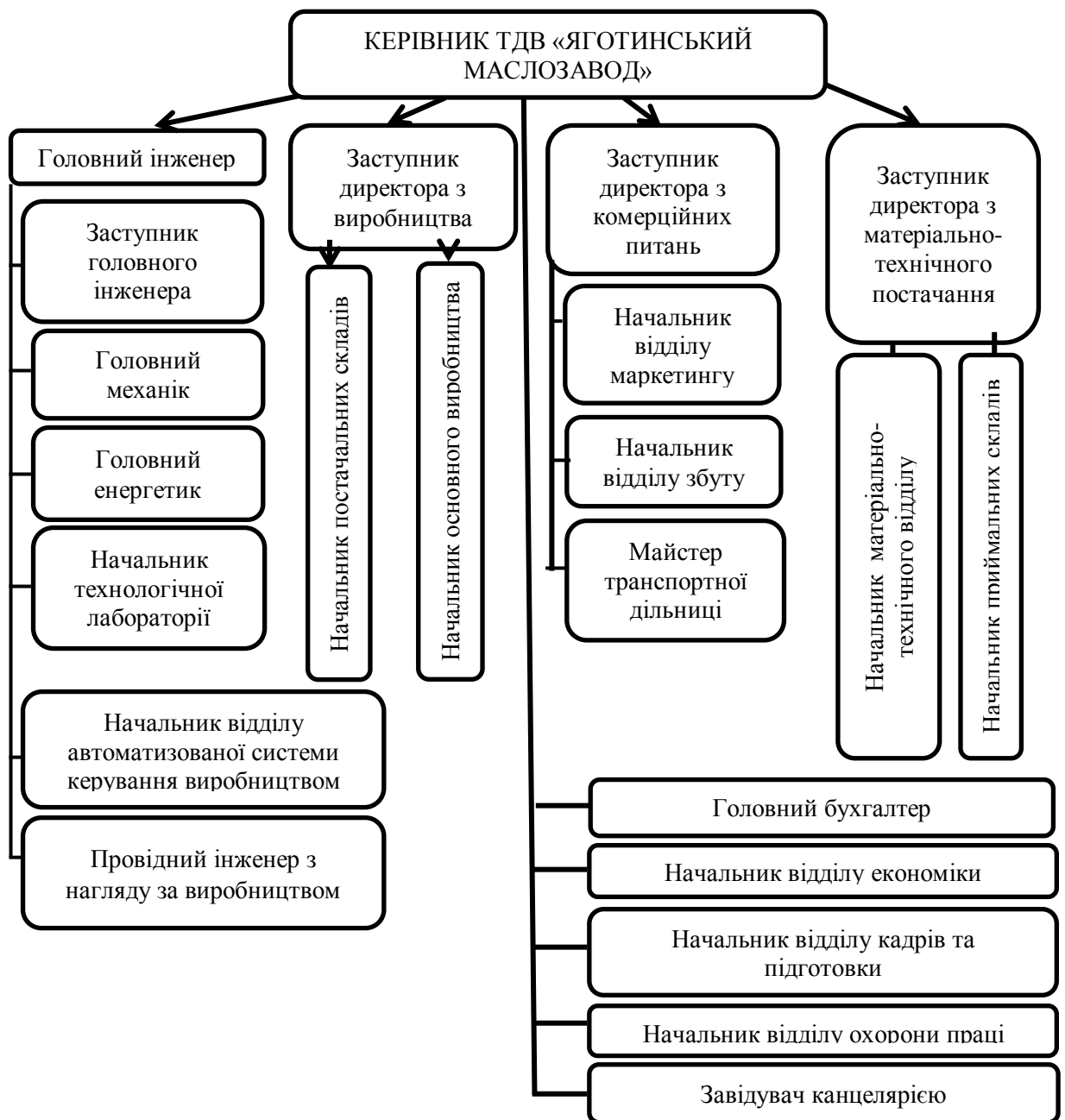

Рис. 2.2. Організаційна структура ТДВ «Яготинський маслозавод»

У ТДВ «Яготинський маслозавод» організаційна структура – функціонального типу. Яка передбачає, що в кожному підрозділі є керівник, який наділений окремими управлінськими функціями, які делегуються відповідним спеціалістам.

Виробнича структура ТДВ «Яготинський маслозавод» складається з:

1. Приймально-апаратний цех. Відділення приймання молока;
2. Приймально-апаратний цех;
3. Цех з виготовлення та пакування. Дільниця з ферментації кисломолочної продукції;
4. Цех виготовлення та пакування. Лінії фасування в ПЕТ пляшку;
5. Цех виготовлення та пакування. Лінії фасування в Пюр-Пак.

У вказаних підрозділах молоко проходить усі виробничі стадії від прийому до контролю якості готової продукції (рис. 2.3).

Рис. 2.3. Схема послідовності процесів виробництва продукції у ТДВ «Яготинський маслозавод»

Основні види економічної діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод»:

- перероблення молока;
- виробництво масла та сиру;

– оптова торгівля молочними продуктами.

Наявність необхідних ресурсів, рівня технічної оснащеності та технологій виробництва визначає формування програми виробництва. Аналіз господарської діяльності підприємства розпочнемо з оцінки обсягів виробництва продукції (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Виробництво продукції ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2019-2020 рр.

Види продукції	Обсяги продукції				Відхилення	
	2019 рік		2020 рік		Абсолютне, (+/-)	Відносне, %
	у натуральній формі, тонн	У відсотках до всієї виготовленої продукції	у натуральній формі, тонн	У відсотках до всієї виготовленої продукції	Абсолютне 2020 до 2019 (+/-)	Відносне 2020 до 2019, %
Молоко питне	48214	59,00	50029	60,00	1815	4,00
Кисломолочна продукція	30609	37,00	29258	35,00	-1351	-5,00
Сирно- творожна продукція	3318	4,00	4001	5,00	683	17,00
Всього:	82141	100,00	83288	100,00	1147	1,00

Проведений аналіз основних видів продукції (табл. 2.1) свідчить, що найбільшу питому вагу становить виробництво молока питного. За два останні роки його частка майже не змінилася більше 50% від загального обсягу виробленої продукції в натуральному виразі, тонн.

Обсяг виробництва продукції у 2020 році в порівнянні із 2019 обсяг зріс на 1147 тонн, або на 1%. Це відбулося мірі за рахунок зростання виробництва сирно-творожної продукції на 17 %, та молока питного на 4%, виробництво кисломолочної продукції зменшилося на 5%.

На формування фінансових результатів підприємства значний вплив має обрана облікова політика підприємства. Оскільки формування, та вибір її елементів є важливими чинниками при узагальненні та відображенні в обліку витрат, як складової фінансових результатів.

Згідно з вимогами Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової

звітності» облікова політика – сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності [8; 14]. МСБО (IAS) 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» визначає, що облікові політики це конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності. У відповідності до НП(С)БО 1, підприємство має висвітлювати обрану облікову політику шляхом опису принципів оцінки статей звітності, методів обліку щодо окремих статей звітності. Відповідно, окреслені самостійно суб'єктом господарювання та закріплені у розпорядчому документі про облікову політику принципи оцінки статей звітності, методи обліку щодо окремих статей звітності мають вплив на величину фінансового результату його діяльності.

В наказі про облікову політику визначаються питання методичного характеру щодо організації обліку витрат, доходів і фінансових результатів діяльності. На рисунку 2.4 представлено складові облікової політики щодо витрат, доходів та фінансових результатів ТДВ «Яготинський маслозавод».

Основними напрямками при організації системи бухгалтерського обліку витрат, доходів та фінансових результатів діяльності підприємств є: правильне визначення складових та їх правдива та справедлива оцінка за кожною класифікаційною групою; повне та правильне документальне оформлення, дотримання принципу хронології, відповідно своєчасне відображення в облікових регістрах господарських операцій, надання повної і достовірної інформації в системі менеджменту підприємства та всім зацікавленим особам.

В таблиці 2.2. представлено порядок відображення в обліку ТДВ «Яготинський маслозавод» формування валового прибутку (збитку) та подальше його списання на рахунок 79 «Фінансові результати» на прикладі одного виду готової продукції та одного виду товару.

Інформація за дебетом рахунку 79 «Фінансові результати»

узагальнюється у Журналі-ордері №10/1, за кредитом: відповідно у Журналі №6, Журналі-ордері №15.

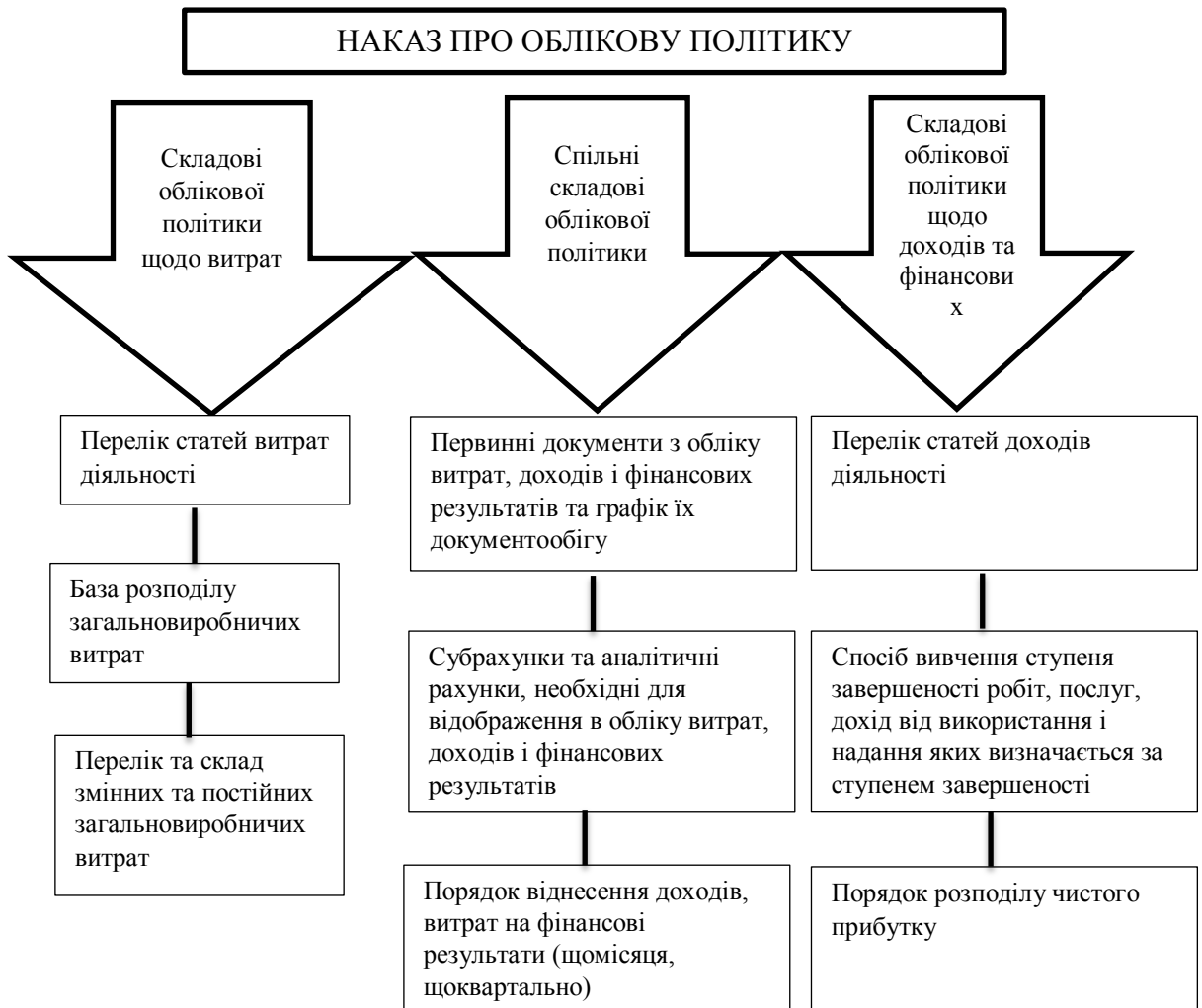

Рис. 2.4. Складові облікової політики щодо витрат, доходів та фінансових результатів ТДВ «Яготинський маслозавод»

ТДВ «Яготинський маслозавод» для ведення бухгалтерського та податкового обліку використовує «1С:Підприємство», конфігурація «1С:Бухгалтерія 8.2». Модулі програми дозволяють групувати і деталізувати дані не тільки щодо субрахунків і об'єктів аналітичного обліку (субконто). Але і за окремими їхніми властивостями (реквізитами). Наприклад, витрати можна згрупувати за видам статей витрат, руху грошових коштів – за їх видами, залишками товарів – за виробниками тощо. Є широкі можливості

групування і сортування інформації. У звіти можна вивести не тільки найменування номенклатури, а й інші реквізити.

Таблиця 2.2

Порядок відображення в обліку формування валового прибутку ТДВ

«Яготинський маслозавод»

№з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн	Кореспондуючі рахунки	
			Дебет	Кредит
1.	Отримана попередня оплата на поточний рахунок	36000	311	681
2.	Нараховані податкові зобов'язання з ПДВ	6000	643	641
3.	Відвантажена готова продукцію покупцю	36000	361	7011.1
4.	Відображені податкові зобов'язання з ПДВ	6000	7011.1	643
5.	Зарахована попередня оплата в погашення дебіторської заборгованості	36000	681	361
6.	Списана зі складу продукція	9011.1	2611.1	12000
7.	Відображена виручка від реалізації товарів	301	7021	18 000
8.	Відображений ПДВ	7021	7021	3000
9.	Списана собівартість товарів	9022.3	2812.3	10 000
10.	Списаний дохід від реалізації на рахунок валового прибутку (збитку)	7011.1; 7021	7811; 7821	30 000; 15 000
11.	Списана собівартість реалізації на рахунок валового прибутку (збитку)	7811; 7821	9011.1; 9022.3	12 000; 10 000
12.	Віднесений на фінансовий результат валовий прибуток	7811; 7821	791; 791	12 000; 5 000

«Монітор бухгалтера» служить для оперативного відображення найбільш важливої інформації і показує залишки на розрахунковому рахунку і в касі, поточні значення дебіторської і кредиторської заборгованості, строки подання звітності і сплати податків. «Монітор бухгалтера» дозволяє приймати рішення на основі оперативної інформації.

Центр антикризового управління дозволяє отримати керівникові оперативну інформацію про фінансовий стан і фінансові результати діяльності організації.

2.2. Аналіз виробничо-господарської діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод»

За сучасних умов господарювання необхідно швидко та ефективно реагувати на зміни у політиці управління активами, адже від цього залежить стабільність функціонування підприємства та максимізація прибутку. За допомогою правильно підбраного шляху формування, а також подальшого використання активів сучасними бізнес суб'єктами залежить рівень їх ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості

Активи – це майно підприємства в його матеріальній і нематеріальній формах, придбане за рахунок власних або залучених ресурсів, що перебувають у розпорядженні підприємства та призначені для використання у фінансово-господарській діяльності з метою отримання прибутку.

Структуру активів ТДВ «Яготинський маслозавод» розглянемо та проаналізуємо за допомогою показників аналітичної таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

Структура активів ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2019-2020 рр.

Види активів	2019 рік		2020 рік		Відхилення, 2020 до 2019	
	тис. грн.	пит. вага, %	тис. грн.	пит. вага, %	Абсолютне (+/-)	Відносне, %
Необоротні активи	376967	28,00	502225	33,00	125258	25,00
інші фінансові інвестиції	77225	20,00	52495	10,00	-24730	-47,00
основні засоби	299742	80,00	449 730	90,00	149988	33,00
Оборотні активи	956393	72,00	1 027 446	67,00	71 053	7,00
Активи всього:	1333360	100,00	1529671	100,00	196 311	13,00

Аналіз показників таблиці 2.3. дозволяє зробити висновок, що у 2019 році в структурі активів за досліджуваний період переважають оборотні активи. В 2020 році їх частка зменшилася на 7,0% і склала 67,0%. Переважаюча частка оборотного капіталу в структурі активів про ліквідність підприємства.

Основні засоби є важливою і невід’ємною складовою частиною фінансово-господарської діяльності підприємства, вони відіграють важливу роль, зокрема, в економічних процесах та у процесі виробництва. Особливості їх використання та відтворення обумовлює особливі вимоги до інформації про наявність, рух, стан і використання основних засобів.

Проаналізуємо структуру основних засобів маслозаводу в динаміці за два роки (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Структура основних засобів ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2019-2020 рр.
(за залишковою вартістю)

Показники	2019 рік		2020 рік		Відхилення,	
	тис. грн.	пит. вага, %	тис. грн.	пит. вага, %	абсолютне, тис. грн.	Відносне, %
Основні засоби виробничого призначення	323375	100,00	469 464	100,00	146 089	31,00
будівлі та споруди	82509	26,00	99 879	21,00	17 370	17,00
машини та обладнання	182444	56,00	281 431	60,00	98 987	35,00
транспортні засоби	24144	7,00	21 779	5,00	-2 365	-11,00
земельні ділянки	818	0,00	805	0,00	-13	-2,00
Інші	33460	10,00	65 570	14,00	32 110	49,00
Основні засоби невиробничого призначення:	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Всього:	323375	100,00	469 464	100,00	146 089	31,00

Інформація подана в таблиці 2.4 свідчить, що в структурі основних засобів найбільшу питому вагу займають машини та обладнання 56,0% в 2019 році та 60% в 2020 році. За досліджуваний період структура основних засобів не зазнала суттєвих змін. В структурі основних засобів виробничого призначення переважає їх активна частина, що свідчить про великі потенційні можливості виробництва.

За допомогою аналітичної таблиці 2.5 проаналізуємо ефективність використання основних засобів ТДВ «Яготинський маслозавод».

Показники ефективності використання основних засобів ТДВ
«Яготинський маслозавод» за 2019-2020 рр.

№	Показник	2019 рік	2020 рік	Відхилення, 2020 до 2019	
				Абсолютне, +/-	Відносне, %
1	Віддача основних засобів, грн/грн	10,94	7,99	-2,95	-26,97
2	Місткість основних засобів, грн/грн	0,09	0,13	0,03	36,92
3	Озброєність праці основними засобами, грн/ос.	304,84	431,83	126,99	41,66
4	Рентабельність основних засобів, %	64,00	33,00	-31	-48,88
5	Середньорічна вартість основних засобів	288984	396419,5	107 435,50	37,18
6	Продуктивність праці, тис грн/ос	3333,84	3449,15	115	3,00
7	Чисельність працівників	948	918	-30,00	-3,16
8	Обсяг реалізованої продукції за рік, тис. грн.	3160485	3166323	5 838,00	0,18
9	Чистий прибуток	184 741	129 547	-55 194,00	-29,88

За останні два роки показники, що характеризують ефективність використання основних засобів погіршилася. Зокрема, показник віддачі основних засобів у 2020 році порівняно із 2019 роком зменшився на 26,97%. У Також погіршилися результативні показники використання основних засобів, зокрема рентабельність основних засобів знизилась на 31 відсоткових пункти в 2020 році порівняно з 2019 роком.

Забезпеченість основними засобами працівників за досліджуваний період покращилася про це свідчить показник озброєності основних засобів. Також покращилася продуктивність праці, у 2020 році даний показник зріс на 3% або на 115 тис. грн. до 2019 року та становила 3449,15 тис. грн. Ці зміни позитивні, але не значні та пов'язані зі скороченням кількості працівників при відносно незмінних обсягах виробництва (автоматизація виробництва).

В цілому продуктивність праці на ТДВ «Яготинський маслозавод» на високому рівні у обох аналізованих періодах, що може свідчити про високий

рівень автоматизації виробництва та процесів, що пов'язані із виробництвом основних видів продукції.

Господарські процеси, які здійснюються на маслозаводі, взаємопов'язані, оскільки вони уособлюють загальний рух капіталу в процесі його відтворення. Для подальшого аналізу механізмів формування та використання оборотних коштів ТДВ «Яготинський маслозавод» проведемо аналіз структури оборотного капіталу (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Оборотний капітал ТДВ «Яготинський маслозавод»
за 2019-2020 рр.

Актив	2019 рік		2020 рік		Відхилення,	
	тис. грн.	пит. вага, %	тис. грн.	пит. вага, %	Абсолютне, (+/-)	Відносне, %
Запаси	68487	7,00	166210	15,00	97 723	59,00
Готова продукція	30989	3,00	75317	7,00	44 328	59,00
Товари	2457	0,03	5188	0,47	2 731	53,00
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	414886	44,00	443374	40,00	28 488	6,00
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	8394	1,00	7737	1,00	-657	-8,00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	386072	41,00	390712	35,00	4 640	1,00
Інша поточна дебіторська заборгованість	7416	1,00	7765	1,00	349	4,00
Гроші та їх еквіваленти	19270	2,00	10217	1,00	-9 053	-89,00
Витрати майбутніх періодів	197	0,02	249	0,02	52	21,00
Інші оборотні активи	130	0,01	1182	0,11	1052	89,00
Усього	938298	100,00	1107951	100,00	169653	15,00

За досліджуваний період вартість оборотного капіталу маслозаводу зросла на 15,00% або на 169 653 тис. грн. Структура оборотного капіталу майже не змінилася, найбільша питома вага належить дебіторській заборгованості близько 75%, що свідчить про уповільнення оборотності грошових коштів і вилучення їх в розрахунки. Необхідно відмітити зростання в 2020 році вартості запасів, готової продукції та товарів. Що також не мало позитивного впливу на оборотність коштів.

2.3. Теоретичні основи економічного аналізу фінансових результатів

Для проведення аналізу фінансових результатів підприємства використовують наступні методи аналізу звітності: горизонтальний, вертикальний і факторний.

Всі фактори, що визначають величину прибутку матеріалізуються через збільшення обсягів реалізації об'єктів діяльності підприємства (ОР) і цін (Ц), зменшення виробничої собівартості (ВС), оптимізацію структури (СТ) і асортименту продукції (АП), адміністративних витрат (АВ) і витрат на збут (ВЗ). Схематично це можна подати таким чином:

- ціни (Ц) → max;
- виробнича собівартість (ВС) → min та/або $BC:Ц \rightarrow min$;
- асортимент (АП) → max;
- структура асортименту (СТ) → opt;
- адміністративні витрати (АВ) і витрати на збут (ВЗ) → opt та/або $AB:Ц \rightarrow min, BZ:Ц \rightarrow min$;
- $(Ц - BC) \rightarrow max$ та/або за умови, що збільшення ціни відбувається більшими темпами, ніж виробничої собівартості, тобто з одиниці продукції підприємство одержує максимум прибутку (ПО);
- $(ОР \times ПО) \rightarrow max$ та/або за умови, що збільшення одного з показників буде відбуватися більшими темпами, ніж іншого, при зростанні кінцевого результату – прибутку.

Формування прибутку за факторами (Ц – ВС) → max і (ОР×ПО) → max є стратегічним завданням підприємства. При цьому може бути декілька напрямів цієї стратегії:

- перший – передбачає, що реалізація товару відбувається за максимально можливими цінами при мінімальних обсягах;
- другий – протилежний першому, коли ціни визначаються мінімальними, а обсяг реалізації при цьому максимально зростає;
- третій – золота середина, ціни і обсяги реалізації формуються між максимальною і мінімальною величинами при забезпеченні максимального прибутку.

Для отримання об'єктивних результатів необхідно провести аналіз у послідовності наведеній на рис. 2.5.

Аналіз динаміки звіту про фінансові результати передбачає співставлення змін у часі кожної статті доходів, витрат і прибутків підприємства.

Під час аналізу доходу від реалізації продукції та чистий дохід, необхідно вивчити зміну цих статей Звіту про фінансові результати в динаміці. Збільшення обсягу доходу від реалізації і, відповідно, чистого доходу свідчить про зростання масштабів діяльності підприємства, розширення сфер діяльності, зміцнення позицій на ринку. При цьому, необхідно виявити та проаналізувати чинники, що викликали зростання доходів. Якщо збільшення відбулося за рахунок зростання обсягів виробництва, це безумовно позитивне явище, а якщо під впливом інфляційних процесів зросли ціни, тоді цей вплив не можна вважати позитивним.

Також, важливим є співставлення темпів зростання чистого доходу (ЧД) з темпами зростання валюти балансу підприємства. Нормальним вважається дотримання наступної нерівності:

$$Tnp_{чд} > Tnp_{вб} \quad (2.1)$$

де $Tnp_{чд}$ – темп приросту чистого доходу

$Tnp_{\text{вб}}$ – темп приросту активів підприємства

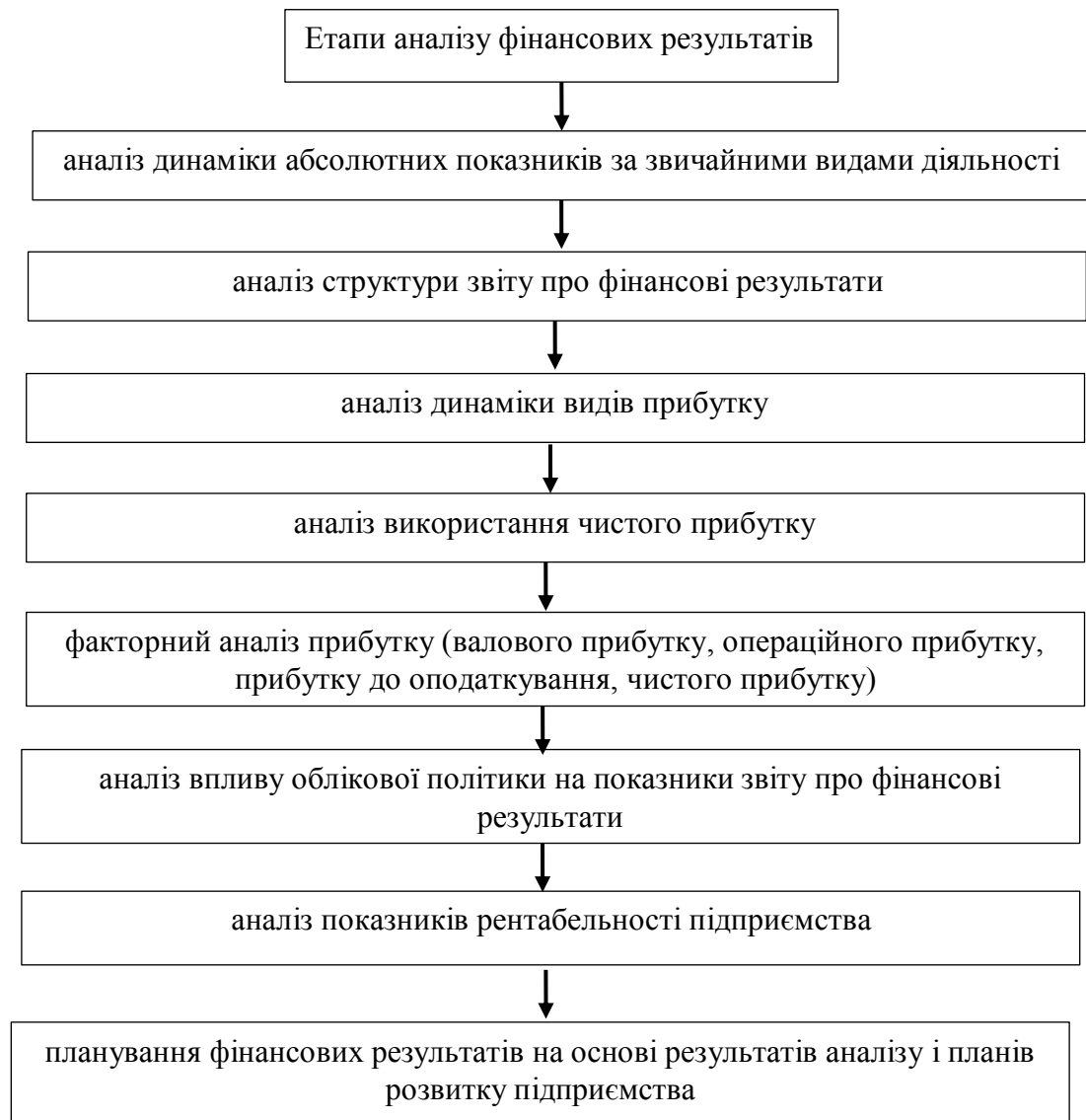

Рис. 2.5. Алгоритм проведення аналізу фінансових результатів

Дотримання цієї нерівності вказує на те, що ресурси підприємства, задіяні в основній діяльності, використовуються ефективно.

Крім того, в ході аналізу динаміки доходів і витрат, необхідно зіставити темпи приросту чистого доходу і темпи приросту собівартості реалізованої продукції, тобто перевірити умову оптимізації валового прибутку:

$$Tnp_{\text{чд}} > Tnp_{\text{св}} \quad (2.2)$$

де $Tnp_{\text{св}}$ – темп приросту собівартості

Дане співвідношення темпів приросту призводить до зниженню питомої ваги повної собівартості в чистому доході підприємства, і відповідно, до підвищення ефективності поточної діяльності підприємства. У разі невиконання умов оптимізації валового прибутку необхідно виявити причини цього невиконання.

Чистий дохід повинен зростати швидшими темпами порівняно з швидкістю приросту собівартості, тоді це є позитивним явищем, і передумовою до збільшення фінансового результату – прибутку. Оскільки збільшується чутливість валового прибутку підприємства до зміни виручки від реалізації, і, крім того, збільшує сам валовий прибуток.

Аналіз фінансових результатів діяльності доцільно розпочати із аналізу динаміки та структури операційних витрат підприємства, оскільки вони мають визначальний вплив на формування та величину прибутку (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Структура операційних витрат ТДВ «Яготинський маслозавод» за
2019-2020 рр.

Показник	2019 рік		2020 рік		Відхилення	
	тис. грн.	пит. вага	тис. грн.	пит. вага	Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %
Матеріальні витрати	2068674	73,00	3111347	78,00	1042673	34,00
Витрати на оплату праці	147942	5,00	163734	4,00	15792	10,00
Відрахування на соціальні заходи	29646	1,00	35183	1,00	5537	16,00
Амортизація	56513	2,00	62277	2,00	5764	9,00
Інші операційні витрати	545613	19,00	641210	16,00	95597	15,00
Разом	2848388	100,00	4013751	100,00	1165363	29,00

За досліджуваний період обсяг операційних витрат збільшився на 29,0% в 2020 році склав 1165363 грн. Такому збільшенню сприяло

підвищення розміру усіх елементів операційних витрат, зокрема: розмір матеріальних витрат збільшився на 34,0%, заробітна плата зросла на 10,0%.

Виробництво молочної продукції належить до матеріаломістких виробництв, відповідно найбільшу частку у структурі витрат при цьому займають матеріальні витрати та інші операційні витрати. Структура операційних витрат є типовою для харчових підприємств, деформацій структури не виявлено.

Проаналізуємо розмір і структуру поточних витрат маслозаводу, за допомогою аналітичної таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

Аналіз поточних витрат ТДВ «Яготинський маслозавод» станом на 2019-2020

рр.

Показник	2019 рік		2020 рік		Відхилення	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	Абсолютне, +-	Відносне, %
Собівартість реалізованої продукції	2566752	87,00	2657868	88,00	91116	3,00
Адміністративні витрати	33139	1,00	33076	1,00	-63	0
Витрати на збут	246123	8,00	239378	8,00	-6745	-3,00
Інші операційні витрати	22961	1,00	15998	1,00	-6963	-44,00
Фінансові витрати	72302	2,00	79520	3,00	7218	9,00
Витрати від участі в капіталі	0	0	0	0	0	0
Інші витрати	24739	1,00	3	0,0001	-24736	-824533
Поточні витрати-всього:	2966016	100	3025843	100	59827	2

У 2020 році собівартості реалізації продукції зросла на 3,0%, а також збільшився розмір фінансових витрат на 9,0%. Збільшення фінансових витрат відбулось за рахунок зростання капітальних витрат на придбання основних засобів за рахунок кредитних коштів. Найбільшу питому вагу у структурі поточних витрат у 2019 та 2020 роках займає собівартість продукції (87% та

88% відповідно), що є типовою ситуацією для виробничих підприємств. Витрати на збут займають досить значну частку – 8% у 2019-2020 рр.

Аналіз динаміки фінансових результатів ТДВ «Яготинський маслозавод», наведено в таблиці 2.9.

Таблиця 2.9

Аналіз фінансових результатів ТДВ «Яготинський маслозавод» станом на 2019-2020 рр.

Показник	2019	2020	Відхилення	
			Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	3160485	3166323	5838	0,18
Амортизація, тис. грн.	56513	62277	5764	9
Валовий прибуток, тис. грн.	593733	508455	-85278	-17,00
Фінансовий результат від операційної діяльності	297379	223338	-74041	-33,00
Прибуток до оподаткування, тис. грн.	221378	153739	-67639	-44,00
Чистий прибуток, тис. грн.	184741	129547	-55194	-43,00

За останні два роки фінансові результати майже не змінилися. Чистий дохід від реалізації продукції зріс лише на 0,18%. Темп зростання собівартості значно перевищив темп зростання доходу, що призвело до помітного зниження чистого прибутку за аналізований період.

Відповідно відносні показники, що характеризують прибутковість підприємства погіршилися (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Динаміка показників рентабельності ТДВ «Яготинський маслозавод»
За 2019 – 2020 рр.

Показник	2019 рік	2020 рік	Абсолютне відхилення, відсоткових пунктів
Рентабельність власного капіталу, %	49,00	47,00	-2,00
Рентабельність активів, %	14,00	8,00	-5,00
Рентабельність діяльності, %	6,00	4,00	-2,00
Рентабельність продукції, %	7,00	5,00	-2,00

Рентабельність підприємств харчової промисловості в цілому, так і окремо взятого об'єкту дослідження, багато в чому залежатимуть від оптимально вибудованих партнерських відносини між усіма учасниками ринку, що дозволить через механізм еквівалентного ціноутворення створити необхідні економічні умови.

Проаналізуємо показники фінансової стійкості ТДВ «Яготинський маслозавод» (табл. 2.11).

Таблиця 2.11

Показники фінансової стійкості та ліквідності ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2019-2020 рр.

Показник	2019 рік	2020 рік	Абсолютне відхилення, +/-	Нормативні значення
Коефіцієнт автономії	0,38	0,39	0,01	>0,5
Коефіцієнт фінансової залежності	0,62	0,61	-0,01	<0,5
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштам	0,48	0,37	-0,11	>0,1
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,54	0,56	0,02	>0,4
Коефіцієнт співвідношення реальних активів і власного майна	0,3	0,29	-0,01	>0,5
Коефіцієнт співвідношення власного та залученого капіталу (фінансової стійкості)	1,61	1,55	-0,06	>1,0
Коефіцієнт покриття	1,27	1,36	0,09	1,0-2,0
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,18	1,14	-0,04	0,7-1,5
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,03	0,01	-0,01	0,2-0,35
Чистий оборотний капітал, тис. грн.	201223	272 276	71 053,00	>0

Аналіз показників поданих в таблиці 2.11 свідчить, що не всі показники фінансової стійкості відповідають нормативним значенням. Зокрема, у 2019-2020 рр. виявлено відхилення в значеннях коефіцієнта автономії, коефіцієнта фінансової залежності.

РОЗДІЛ III

МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

3.1. Завдання та методи аудиту фінансових результатів

Фінансові результати діяльності підприємства та облікові операції щодо їх формування є одним із важливих напрямів аудиту.

При проведенні аудиторської перевірки фінансових результатів доцільно виокремити основні складові організаційного процесу перевірки, визначити:

- сутність перевірки,
- мету;
- завдання;
- об'єкти;
- джерела інформації.

Сутність аудиторської перевірки фінансових результатів діяльності підприємства розкривають виходячи з її внутрішньої структури, яка включає три стадії:

1. Констатація (з'ясування фактичного стану справ);
2. Аналіз (співставлення фактичного відображення господарських операцій з чинним законодавством);
3. Заходи щодо виправлення помилок та прийняття управлінських рішень

Аудиту фінансових результатів діяльності підприємства передбачає досягнення наступної мети:

- встановлення відповідності фактичної облікової інформації щодо формування витрат і собівартості реалізованої продукції нормативним документам; достовірності і правильності ведення обліку витрат діяльності відповідно до затвердженої облікової політики; правильності застосування класифікації витрат та документальне їх відображення регістрах обліку, а також висвітлення у фінансовій звітності;
- встановлення об'єктивної істини про достовірність,

неупередженість, правдивість і законність облікового відображення, а також формування фінансової звітності доходів та фінансових результатів, а також складання аудиторського висновку та надання його зацікавленим особам.

Відповідно для досягнення поставленої мети необхідно визначати завдання аудиту фінансових результатів. Правильно виписані завдання дозволять аудитору сформулювати думку про надану інформацію, вибудувати логічну послідовність дій щодо перевірки фінансових результатів.

Завдання аудиту фінансових результатів схематично можна представити на рис. 3.1.

Рис. 3.1. Завдання аудиту фінансових результатів

Об'єктами аудиту фінансових результатів є конкретні форми прояву предмету аудиту, зокрема ними можуть бути усі без винятку господарські операції, що формують господарські процеси, сукупність яких визначає господарську діяльність підприємства, яке перевіряється.

Для проведення ефективного аудиту фінансових результатів доцільно всі об'єкти перевірки поділити на чотири класифікаційні групи рис. 3.2.

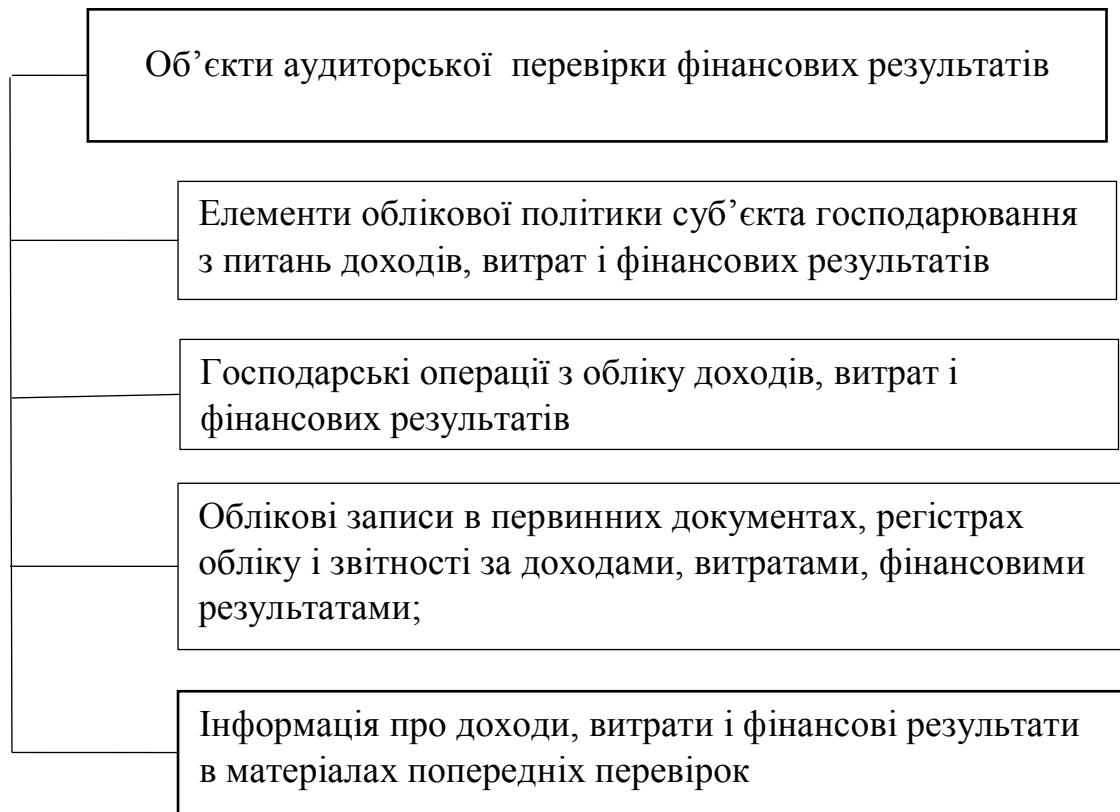

Рис 3.2. Класифікація об'єктів аудиторської перевірки фінансових результатів

Важливим аспектом аудиторської перевірки фінансових результатів діяльності підприємства є інформаційне забезпечення. До джерел аудиту фінансових результатів відносять:

1.1. Основні документи

- наказ про облікову політику підприємства;
- первинні документи (договори купівлі продажу, банківські виписки, накладні, рахунки фактури, тощо) які є підтверджують факт виникнення доходів, понесення витрат і формування фінансових результатів діяльності;

– облікові реєстри синтетичного обліку, в яких відображають господарські операції щодо обліку доходів, витрат і фінансових результатів діяльності (Журнал 5/5А, Журнал 6);

– Головна книга підприємства – реєстр синтетичного обліку, де відображаються залишки на початок та кінець звітного періоду та обороти за дебетом і кредитом відповідних рахунків;

1.2. Допоміжні документи:

- акти та довідки попередніх перевірок;
- аудиторські висновки та інша документація, що узагальнює результати контролю;
- фінансова звітність підприємства.

Аудит як фінансових результатів, як і інших об'єктів розпочинається з його планування. Відповідно до складеного плану аудитор організовує свою роботу. План повинен забезпечити високу якість перевірки та впевненість, що під час перевірки застосовуються найбільш ефективні та діючі процедури аудиту.

Планування аудиту здійснюється відповідно до встановленої мети, поставлених цілей і завдань. На етапі планування визначаються об'єкти, джерела інформації аудиторської перевірки, а також функціональні обов'язки аудитора та його відповідальності. Якщо план аудиторської перевірки побудований належним чином, то це в свою чергу забезпечить високу якість аудиторського висновку, економічність та ефективність перевірки.

В плані проведення аудиту, визначаються обсяги, графіки і строки проведення перевірки. План також включає програму аудиторської перевірки, в якій конкретно визначається обсяг, види та послідовність аудиторських процедур, необхідних для формування об'єктивної та обґрунтованої думки про досліджені факти господарського життя, достовірність показників бухгалтерської звітності клієнта. Процес планування аудиту фінансових результатів діяльності підприємства охоплює етапи, що наведені таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Загальний план проведення аудиторської перевірки фінансових результатів

Етапи	
Підготовчий	
Мета і завдання:	Знайомство з бізнесом клієнта, оцінка системи внутрішнього контролю та бухгалтерського обліку
Перелік процедур:	Визначення аудиторського ризику, суттєвості, планування аудиту витрат за елементами, обмін листами, укладання договору, ознайомлення з діяльністю підприємства: опитування тестування
Робоча аудиторська група:	Керівник, члени робочої групи
Основний	
Мета і завдання:	Первинний аудит, аудит доходів, аудит витрат, аудит фінансових результатів
Перелік процедур:	Перевірка законності та достовірності та правильності оформлення первинних документів; перевірка умов визнання доходу, визначення суттєвості групи доходів, перевірка достовірності господарських операцій, які призвели до одержання доходів в процесі звичайної діяльності, перевірка відповідності відображених доходів інформації, узагальненій на рахунках бухгалтерського обліку, перевірка наявності відповідних первинних документів на відвантажену продукцію та надані послуги; перевірка правильності та вчасності відображення доходів у фінансовій звітності; перевірка наявності відповідних розпорядчих документів, перевірка правильного віднесення витрат та правильності оформлення первинних документів, перевірка організації ведення аналітичного обліку витрат на підприємстві, перевірка відповідності записів аналітичного та синтетичного обліку у звітності, перевірка правомірності та своєчасності внесення витрат до складу собівартості продукції, перевірка правильності відображення у фінансовій звітності витрат; перевірка правильності визначення фінансових результатів в річній звітності підприємства, перевірка правильності визначення та відображення податку на прибуток; перевірка правильності формування та розподілу прибутку
Робоча аудиторська група:	Члени робочої групи
Заключний	
Мета і завдання:	Підготовка аудиторського висновку та складання аудиторського звіту
Перелік процедур:	Систематизація та обґрунтування отриманої інформації в аудиторському висновку
Робоча аудиторська група:	Керівник, члени робочої групи

Необхідно зазначити, що план аудиту це організаційно-методологічний документ, який містить розміщені в логічній послідовності основні стадії процесу аудиту, відповідно до яких зазначені види робіт, період їх

проведення, виконавці, а також інші питань, необхідні для організації ефективної перевірки.

План складається відповідно до специфіки діяльності підприємства, організації обліку і внутрішнього контролю, визначених ризиків і меж суттєвості, координації дій, супроводження і нагляду за діяльністю асистентів аудитора, експертів та інших фахівців, які не є аудиторами.

Під час розробки загального плану аудиту аудитору слід здійснювати аналіз наступних питань:

1. Вивчення аудитором характеру та особливостей фінансово-господарської діяльності підприємства: головних факторів, що впливають на основну діяльність підприємства; його організаційну та виробничу структуру, технологічний процесу виробництва; функціональні обов'язки працівників; фінансовий стан, а також повноту, порядок та періодичність складання звітності.

2. Аналіз існуючих систем бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю: їх методології і принципів.

3. Визначення ризиків та суттєвості передбачає оцінку аудитором ризику та ефективності системи внутрішнього контролю, оцінка розміру особистого аудиторського ризику не виявлення суттєвих помилок у звітності підприємства, яка існує під час проведення аудитором аудиторських процедур.

4. Види, час і повнота аудиторських процедур.

5. Керівництво, координація, супроводження і нагляд: залучення до перевірки інших аудиторів, експертів та інших фахівців, які не є аудиторами.

Документальне оформлення аудиторської перевірки фінансових результатів діяльності є одним із головних аспектів її організації. Оскільки це є однією з найважливіших умов її кваліфікованого проведення у відповідності до прийнятих принципів аудиту.

Робочою документацією аудитора є записи, за допомогою яких він фіксує проведені процедури перевірки, тести, отриману інформацію і

відповідні висновки, які робляться під час проведення аудиторської перевірки. У робочу документацію вноситься інформація, яка, на думку аудитора, є важливою для того, щоб правильно виконати аудиторську перевірку, і яка повинна підтвердити висновки і пропозиції в аудиторському висновку.

Основними критеріями доцільності використання робочих документів аудиторами доцільно вважати: розробку плану аудиторської перевірки та підтвердження його виконання; систематизацію інформації, яка збирається в процесі перевірки; організацію оперативного управління процесом перевірки та створення основи для визначення ефективності виконаної роботи кожним аудитором; оцінку адекватності поточних методів аудиту, які використовуються в практичній діяльності, чинному законодавству.

Таким чином, ведення робочої документації не є самоціллю, а здійснюється з метою належної підготовки та оформлення підсумкової документації. Робочі документи охоплюють інформацію, яка з одного боку, є важливою для проведення аудиту, з іншого – повинні підтверджувати узагальнення та пропозиції, викладені в аудиторському висновку.

Отже, організація здійснення аудиту доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства являє собою встановлений аудиторською фірмою порядок і технологію виконання договірної роботи суб'єктами аудиту при узгодженні зусиль і способів виконання з метою забезпечення максимальної ефективності використання аудиторської праці при виконанні умов договору.

3.2. Порядок проведення аудиту фінансових результатів

Організація проведення аудиту фінансових результатів передбачає декілька основних стадій: організаційну, підготовчу, технологічну та заключну. Використання такої послідовності перевірки сприяє підвищенню ефективності роботи аудитора, конкретному визначенню проблем обліку

фінансових результатів, надасть можливість правильно ідентифікувати та оцінити ризики суттєвого викривлення фінансової звітності.

При перевірці фінансових результатів діяльності за критеріями оцінки фінансової звітності аудитор повинен встановити факти обліку формування та використання фінансових результатів.

Таблиця 3.2

Аудиторські процедури при перевірці фінансових результатів діяльності за критеріями оцінки фінансової звітності

Критерій оцінки	Аудиторські процедури
за повнотою	чи дійсно всі реально отримані фінансові результати відображені у звітності, особливо при реалізації за готівку або при попередньому відвантаженні продукції чи наданні послуг
за оцінкою	правильність визначення фінансових результатів у відповідності з прийнятою обліковою політикою підприємства, точність визначення прибутків і витрат, що відносяться до поточного звітного періоду при здійсненні виробництва з циклом більше одного року, перевірити правильність нарахованих на фінансові результати податків тощо
правильність відображення:	перевірка фінансових результатів щодо їх реальності і точності відображення;
належність:	чи всі відображені прибутки або збитки належать даному підприємству;
законність:	дотримання законів, інструкцій та інших нормативних документів щодо визначення та відображення фінансових результатів;
достовірність:	відповідність показників первинним документам;
постійність:	постійність методів визначення фінансових результатів протягом звітного періоду;
відповідність:	віднесення прибутку чи збитку до відповідного йому звітного періоду, в якому його отримано.

Процес проведення аудиторської перевірки фінансових результатів поділяється на наступні етапи:

1. Початковий етап.

1.1. Ознайомлення з бізнесом клієнта, діючою на підприємстві системою бухгалтерського обліку.

Аудитор повинен дослідити систему бухгалтерського обліку для того, щоб зрозуміти, як готують бухгалтерську інформацію і мати уявлення про надійність системи обліку, оскільки ця інформація знаходить відображення у фінансовій звітності.

1.2. Ознайомлення з системою внутрішнього контролю фінансових результатів та використання прибутку.

Аудитор повинен дослідити ефективність системи внутрішнього контролю фінансових результатів та використання прибутку на предмет:

- виявлення і попередження помилок та інших порушень, зловживань у формуванні фінансових результатів діяльності підприємства;
- достовірного відображення фінансових результатів у фінансовій звітності підприємства та внутрішніх управлінських звітах;
- забезпечення керівництва підприємства достовірною інформацією про фінансові результати, стану внутрішнього контролю.

1.3. Визначення обсягів робіт, узгодження оплати та складання угоди.

Основною метою оцінки системи внутрішнього контролю підприємства є створення основи для планування аудиту та визначення часу й обсягу аудиторських процедур, а також суми оплати за надані послуги.

Саме після досягнення домовленості з цих питань відбувається укладання угоди, де окрім вищезгаданих умов, визначаються права та обов'язки як виконавця, так і замовника.

1.4. Складання плану та робочої програми аудиту.

Розглянуті вище етапи аудиторського процесу – передумова для складання загального плану та робочої програми аудиту.

2. Етап дослідження.

2.1. Перевірка господарських операцій та записів з обліку фінансових результатів діяльності та використання прибутку.

На даному етапі аудитором перевіряються всі бухгалтерські записи з обліку доходів і витрат підприємства від різних видів господарської діяльності, правильність визначення та обліку фінансових результатів за видами діяльності.

2.2. Коригування плану робочої програми.

Коригування плану та внесення, при потребі, певних змін у робочу програму відбувається на стадії збору доказів, аудитор повинен детально

вивчити галузеві особливості підприємства, що перевіряється оскільки вони мають суттєвий вплив не тільки на організацію обліку, а й на порядок включення витрат до собівартості продукції та формування фінансових результатів.

2.3. Оцінка (аналіз) фінансових результатів.

Основним завданням цього етапу є одержання достатньою обсягу додаткових доказів для визначення того, наскільки достовірно відображені в обліку фінансові результати підприємства і наскільки об'єктивно відображено сальдо рахунків 7-го класу у формах фінансової звітності.

Характер і обсяг цієї роботи значною мірою залежать від виявлених доказів на попередніх етапах.

Для виконання завдань, поставлених на етапі перевірки (аналізу) фінансових результатів використовують наступні аналітичні процедури:

- факторний або регресійний аналіз фінансових результатів;
- аналіз виконання плану по отриманню прибутку підприємством;
- порівняння фактичних даних по отриманню доходів від різної фінансово-господарської діяльності із плановими;
- визначення відхилень.

Якщо в процесі аналізу фінансових результатів виявленні суттєві відхилення від очікуваних, то в цьому випадку необхідно вдатися до додаткових процедур або провести перевірку окремих питань.

3. Завершальний етап.

3.1. Оцінка (аналіз) результатів перевірки.

На етапі оцінки й аналізу результатів аудиторської перевірки керівник аудиторської фірми або керівник групи аудиторів повинен оцінити результати аудиту і проаналізувати, чи вистачає зібраних доказів для підтвердження достовірності інформації бухгалтерського обліку для визначення фінансових результатів. Залежно від вагомості підтвердження буде визначений зміст аудиторською звіту і висновку.

3.2. Написання звіту, підготовка пропозицій і ознайомлення з ними замовника.

На даному етапі аудитор складає звіт, в якому розкриває слабкі сторони діяльності підприємства. Особливу увагу аудитор зосереджує на пропозиціях щодо:

- поліпшення бізнесу клієнта, організації системи обліку і внутрішнього контролю;
- розробка і подання керівництву проектів управлінських рішень щодо оптимізації фінансових результатів;
- об'єктивних і суб'єктивних причин. Рішення про внесення змін у план і програму аудиту приймає керівник аудиторської фірми або керівник групи аудиторів.
- розробка та впровадження заходів щодо поліпшення фінансового стану підприємства, пошук нових джерел отримання доходів тощо.

3.3. Складання аудиторського висновку та аудиторського звіту.

У законодавстві коротко зазначено, що аудитор оформляє результати своєї перевірки аудиторським звітом і аудиторським висновком, але стандартизація аудиторського звіту є досить складним процесом. Зміст цього документу залежить від конкретних обставин, результатів перевірки, тощо. У зв'язку з цим форма аудиторського звіту може бути довільною.

Аудиторський звіт призначений виключно для замовника і може бути оприлюднений лише з його дозволу.

Аудиторський висновок призначений для широкого кола користувачів. Його оприлюднення є свідченням того, що річний бухгалтерський звіт підприємства як у цілому, так і в усіх деталях відповідає чинному законодавству, методології ведення бухгалтерського обліку, визначеній внутрішнім регламентом облікової політиці підприємства і є достовірним. Саме через це звіт – за обсягом розширений документ, а висновок – короткий, стислий.

Згідно з програмою аудиторської перевірки фінансових результатів послідовність перевірки може відбуватись за етапами поданими в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

Порядок проведення аудиту фінансових результатів

Етапи перевірки 1	Аудиторські процедури 2	Методи перевірки: 3
1. Перевірка системи внутрішнього контролю за обліком фінансових результатів	Аудитор перевіряє: - ефективність системи внутрішнього контролю на предмет виявлення і попередження нею помилок та інших порушень, зловживань у формуванні фінансових результатів діяльності підприємства; - достовірне відображення фінансових результатів у фінансовій звітності підприємства та внутрішніх управлінських звітах; - забезпечення керівництва підприємства достовірною інформацією про фінансові результати	документальна перевірка, тестування, аналітичний огляд
2. Аудит правильності відображення в обліку доходів і витрат від операційної діяльності.	Аудитором на даному етапі перевіряється правильність відображення в бухгалтерському обліку фінансових результатів від операційної діяльності, який включає в себе фінансовий результат від реалізації продукції, а також інші операційні доходи і витрати.	перевірка дотримання правил обліку окремих господарських операцій, документальна перевірка, аналітичні процедури
3. Аудит правильності відображених в обліку доходів і витрат від фінансової діяльності	На даному етапі аудитор перевіряє інформацію про доходи від фінансової діяльності, яка міститься на рахунках 72 «Дохід від участі в капіталі», 73 «Інші фінансові доходи», 95 «Фінансові витрати» та 792 «Результат фінансових операцій»	перевірка дотримання правил обліку окремих господарських операцій, документальна перевірка, аналітичні процедури
Аудит правильності відображення в обліку доходів і витрат від іншої звичайної діяльності	Аудит проводиться на основі даних рахунків 74 «Інші доходи», 97 «Інші втрати», 793 «Результат іншої звичайної діяльності»	перевірка дотримання правил обліку окремих господарських операцій, документальна перевірка, аналітичні процедури

Продовження таблиці 3.3

1	2	3
Аудит фінансового результату від надзвичайних подій	При проведенні аудиту фінансового результату від надзвичайних подій аудитором перевіряються дані рахунків 75 «Надзвичайні доходи» та 99 «Надзвичайні витрати». Надалі аудитор перевіряє правильність порівняння сум залишків на рахунках 75 і 99 та на субрахунку 794 «Результат надзвичайних подій», що дасть змогу визначити фінансовий результат від надзвичайних подій	перевірка дотримання правил обліку окремих господарських операцій, документальна перевірка, аналітичні процедури
Аудит розрахунку чистого прибутку (збитку) звітного року	Перевіряється правильність розрахунку чистого прибутку (збитку). Аудитору слід звернути увагу на дотримання підприємством послідовності визначення чистого прибутку. Процедура розрахунку цього показника містить визначення таких його складових: <ul style="list-style-type: none"> • чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, послуг); • валового прибутку (збитку); • фінансового результату від операційної діяльності; • прибутку (збитку) від звичайної діяльності до оподаткування; • прибутку (збитку) від звичайної діяльності 	аналітичний, розрахунковий
Перевірка правильності відображення в обліку операцій по використанню прибутку	При проведенні аудиту використання прибутку, аудитор використовує дані рахунку 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді». Аудитором встановлюється правильність віднесення витрат, які раніше покривалися за рахунок чистого прибутку, на витратні рахунки	перевірка дотримання правил обліку окремих господарських операцій, документальна перевірка
Перевірка правильності відображення в обліку нерозподіленого прибутку	На даному етапі аудитором перевіряються дані рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)». При цьому аудитором встановлюється правильність списання залишку рахунку 79 «Фінансові результати» на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» при його закритті	аналітичний, розрахунковий

При здійсненні аудиторських процедур по перевірці фінансових результатів та використанню прибутку, аудитор визначає можливі помилки, які трапляються на тому чи іншому етапі перевірки фінансових результатів.

При цьому аудитор формує відповідні робочі документи, де зазначаються виявлені помилки та їх вплив на достовірність бухгалтерської звітності, оподаткування та дотримання законодавства.

Основними звітними документами щодо фінансових результатів діяльності підприємства, які виступають в якості джерел інформації при проведенні аудиту, є Звіт про фінансові результати, який складається відповідно П(С)БО 3 і Декларація про прибуток підприємства, яка складається згідно Порядку складання декларації, а також Рекомендацій Міністерства фінансів України.

Крім зазначених вище джерел інформації також використовують докази, отримані від адміністрації та персоналу підприємства, клієнтів, банку, постачальників та інших третіх осіб.

Опрацьовуючи отриману інформацію, аудитор повинен звертати увагу на правильність та своєчасність її надходження, упевнитись у достовірності даних за допомогою перевірки правильності ведення бухгалтерських записів, арифметичної перевірки їх точності, проведенні самостійних обчислень, аналітичних перевірок.

У системі фінансової звітності показниками фінансової діяльності є доходи і витрати по видах діяльності: операційної, фінансової, інвестиційної та від надзвичайних подій. У податковій звітності такими показниками є валові доходи і витрати, а також амортизація основних засобів, яку можна розглядати як окремий вид витрат.

На основі бухгалтерських записів перевіряється формування показників Звіту про фінансові результати (за рядками Звіту):

1. Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (рядок 010) – оборот по кредиту рах. 70 «Доходи від реалізації».
2. Вирахування з доходу ПДВ і акцизного збору (рядки 015 – 030) – записи: Д-т рах. 70 К-т рах. 641.
3. Інші операційні доходи (рядок 060): Д-т рах. 71 К-т рах. 79.
4. Дохід від участі в капіталі (рядок 110): Д-т рах. 72 К-т рах. 79.

5. Інші фінансові доходи (рядок 120): Д-т рах. 73 К-т рах. 79.
6. Інші доходи (рядок 130): Д-т рах. 74 К-т рах. 79.
7. Надзвичайні доходи (рядок 200): Д-т рах. 75 К-т рах. 79.

Одночасно вказана інформація є основною для формування показників валових доходів податкового законодавства.

Таким чином, у процесі проведення аудиту формування показників доходу у бухгалтерському обліку і звітності, аудитор виконує наступні дії.

Перевіряє відповідність облікової інформації про доходи нормативам ПСБО 3 «Фінансові результати», ПСБО 15 «Дохід», Інструкції до плану рахунків класу 7.

Виділяє в обліковій інформації доходи, які не відносяться до валових доходів, або мають особливий порядок їх формування (наприклад, прибуток при реалізації основних засобів групи І).

Формування показників доходів Звіту про фінансові результати перевіряється згідно П(С)БО 2.

Перевіряє формування валових доходів по окремих показниках Декларації про прибуток.

Перевіряє формування окремих особливих показників згідно даних аналітичного обліку (наприклад, доходи від реалізації продукції за рахунок бюджетних коштів, визначення валового доходу при бартерних операціях, аванси замовників, тощо).

Методика проведення аудиту фінансових результатів передбачає декілька основних стадій: організаційну, підготовчу (планування), технологічну та результативну. Використання такої аудиторської методики сприятиме підвищенню ефективності роботи аудитора, конкретному визначенню проблем обліку доходів, витрат і фінансових результатів, нададуть можливість вірно ідентифікувати та оцінити ризики суттєвого викривлення фінансової звітності у випадку шахрайства чи помилки, розробити аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, оцінити реальний фінансовий стан підприємства, зробити правильні висновки щодо того, чи

фінансова звітність складена в усіх суттєвих аспектах відповідно до застосовної концептуальної основи фінансового звітування, полегшити підтвердження або спростування інформації про фінансові результати, відображені у фінансовій звітності, сформулювати чітко обґрунтований та неупереджений висновок.

ВИСНОВКИ

Фінансовий результат діяльності підприємства виступає актуальною, складною та багатовимірною категорією. Показники, що характеризують підсумки фінансово-економічної діяльності господарюючих суб'єктів – це основа для формування фінансової звітності та практичної оцінки ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, результати якої є важливим інформаційним базисом прийняття ефективних управлінських рішень зовнішніми і внутрішніми зацікавленими особам.

На сучасному етапі розвитку економічної науки, виокремлюють два принципові підходи до розрахунку фінансових результатів діяльності підприємства: метод порівняння доходів і витрат (метод «витрати – випуск») і метод зміни чистих активів

Операційний прибуток – величина, на яку доходи від операційної діяльності перевищують суму поточних витрат, пов'язаних з цією діяльністю

Валовий прибуток – це сума, на яку чистий дохід від реалізації продукції перевищує величину поточних витрат на виробництво реалізованої продукції (її собівартістю). Порівняння валового прибутку із сумою прибутку дозволяє отримати уявлення про частку непрямих витрат. За рівнем валового прибутку можна робити висновки щодо ефективності роботи підприємства.

Чистий дохід від реалізації продукції визначається шляхом зменшення величини доходу від реалізації продукції на суму непрямих податків і зборів.

Наведений перелік класифікаційних ознак дозволить систематизувати та згрупувати інформацію про доходи, витрати та фінансові результати підприємства, що підвищить результативність та інформативність фінансово-господарської діяльності підприємства.

Звіт про фінансові результати є основним джерелом інформації про доходи, витрати, прибутки і збитки, інший сукупний дохід та сукупний дохід підприємства за звітний період, для подальшого аналізу і прийняття управлінських рішень.

Для узагальнення інформації про фінансові результати підприємство

використовує рахунок 79 «Фінансові результати». Облік фінансових результатів ведеться за видами діяльності і видами операцій. Шляхом порівняння на субрахунку 79.1 кредитового обороту (загальної суми доходів від операційної діяльності) з дебетовим оборотом (загальної суми витрат операційної діяльності з урахуванням суми податку на прибуток від звичайної діяльності) визначають прибуток (збиток) від операційної діяльності.

Інформація за дебетом рахунку 79 «Фінансові результати» узагальнюється при журнальній формі обліку у Журналі №5 (№5А), при журнально-ордерній формі обліку – у Журналі-ордері №10/1, за кредитом: відповідно у Журналі №6, Журналі-ордері №15. При автоматизованій формі обліку операції за дебетом і кредитом рахунку 79 відображаються у машинограмах.

Звіт про фінансові результати складається із чотирьох розділів:

I «Фінансові результати»;

II «Сукупний дохід»;

III «Елементи операційних витрат»;

IV «Розрахунок показників прибутковості акцій».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондар М.І. Фінансовий облік: Підручник. К.: КНЕУ, 2012. 553 с.
2. Білецька К.М. Удосконалення організації обліку грошових коштів підприємства. Режим доступу : naukajournal.org/index.php/naukajournal/article/view/154 с.
3. Бугакова Т.І Роль галузевої фінансової звітності у задоволенні інформаційних потреб зовнішніх користувачів. Облік і фінанси АПК. 2012. №1. С.35-40. с.
4. Бутинець Т.А. Внутрішній контроль: елементи організації системи. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки. Житомир: ЖДТУ, 2008. № 1 (43).
5. Внутрішній аудит : навчальний посібник / за ред. Ю. Б. Слободяник. Суми: ТОВ «ВПІ «Фабрика друку», 2018. 248
6. Височан О. С. Облік і контроль грошових коштів та їх еквівалентів: теорія, методика, організація: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.09 К.:2009. 24 с.
7. Виноградова М.О. Жидеєва Л.І. Аудит : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2014.654 с.
8. Воробець Т. І. Економічна сутність фінансового інвестування на фондовому ринку України. Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції. 2011. №2. С. 72 – 77.
9. Галушка Є.О. Сутність криптовалют та перспективи їх розвитку. 2017. «Молодий вчений» № 4 (44) квітень С. 634 – 638.
10. Гладких Т.В. Фінансовий облік: [навч. посібник] / Т. В. Гладких. – К. :- ЦУЛ, 2007. – 480 с.
11. Голубнича Г.П. Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення суспільних потреб в умовах глобалізації бізнесу URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/NVUU/Ekon/2010-29_1/statti/48.htm.

12. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg436-5>
13. Гусева І.І. Тенденції розвитку криптовалют на ринку України. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. К. 2017. 48-50 с.
14. Гуцаленко Л.В., Мулик Т.О. Внутрішній аудит та діагностика в системі державного фінансового контролю та управління діяльністю бюджетної установи. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. № 4. 2018 (32). С. 31–45.
15. Дереза З.П. Внутрішньогосподарський контроль: економічний зміст та значення в умовах трансформаційної економіки України. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: міжнародний збірник наукових праць. Серія «Бухгалтерський облік, контроль і аналіз». Житомир. 2005. С. 228 – 242.
16. Дерій М. В. Дефініції «грошові кошти» і «грошові потоки»: відмінності та взаємозв'язок. Економічний аналіз. 2010. № 6. С. 60 – 64.
17. Дерев'янка С.І., Кузик Н.П., Оліник С.О., Ганяйло О.М. Аудит: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 380 с.
18. Живко З.Б., Основи бухгалтерського обліку: навч. посіб.: ДУВС, 2010. 384 с.
19. Задорожний З.В., Облік і звітність за міжнародними стандартами: навч. посібник (навчально-методичний комплекс) (2-е видання) Тернопіль: Економічна думка, 2015 р. 340 с.
20. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 20 вересня 2001 р. № 5-6 (зі змінами і доповненнями) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2121> (дата звернення 22.10.2021)
21. Закон України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» від 6 липня 1995 року № 28 (зі змінами і доповненнями) URL:

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 18.10.2021)

22. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18 вересня 1991 року № 1560-ХІІ (зі змінами і доповненнями) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1560-2&print=1> (дата звернення 14.10.2021)

23. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» від 2001р.№ 29 (зі змінами і доповненнями) URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2346-14> (дата звернення 18.10.2021)

24. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» від 1999 р. № 40 (зі змінами і доповненнями) URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14/ed20100607> (дата звернення 11.10.2021)

25. Івахненко В.М. Теорія економічного аналізу: навч. посібн. К.: Слово, 2010. 345 с.

26. Інструкція «Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» від 30.11.1999 № 291 (зі змінами і доповненнями) URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/sh-ow/z0893-99> (дата звернення 13.10.2021)

27. Інструкція «Про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах» від 12.11.2003 № 492 (зі змінами та доповненнями) URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03> (дата звернення 11.11.2021)

28. Калюга Є. В. Національна система нагляду за якістю фінансової звітності та її інституційні складові. *Науковий вісник НУБіП України. Серія «Економіка, аграрний менеджмент, бізнес»*. К. : ВЦ НУБіП України, №247. 2016. С. 141–150. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Economica/article/view/8154>

29. Кіндрацька Г. І., Загородній А. Г., Кулиняк Ю. І. Аналіз господарської діяльності: посібник. Львів : ЗУКЦ, 2017. 310 с.

30. Коноплицький В.А. Економічний словник. Тлумачно-термінологічний, К.: КНТ, 2007. 580 с.
31. Косміна Р. М. Бухгалтерський облік : навч. пос. К. Вища школа, 2006. 174 с.
32. . Косміна Р.М. Бухгалтерський (фінансовий) облік: навч. пос. К. : Вид-во «Вища школа», 2008. 255 с.
33. Корінько М.Д. Контроль та аналіз діяльності суб'єктів господарювання в умовах її диверсифікації: теорія, методологія, диверсифікація: монографія. К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2007. 429 с.
34. Крупка Я. Д. Фінансовий облік. Підручник. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 451 с.
35. Крупка Я.Д. Облік міжнародних операцій: навч. пос. Тернопіль: «Крок», 2016. 216 с.
36. Крупка Я.Д. Про масштаби та способи розкриття інформації у примітках до фінансової звітності. Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. 2009. № 7. С.144-149.
37. Кузьмінська О .Е. Аналіз інформаційного навантаження Звіту про рух грошових коштів підприємств. Науковий вісник Херсонського державного університету. Випуск 17. Частина 2. 2016, с. 143- 146.
38. Кундря-Висоцька О. П. Бухгалтерський облік: навч. пос. К. : Алерта, 2004. 303 с.
39. Лазаришина І.Д. Методологія та організація економічного аналізу: монографія. Рівне: Вид-во УДУВГП, 2004. 112 с.
40. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: навч. посіб. К. : Центр навч. літ-ри, 2003. 624 с.
41. Лучко М.Р. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: навч. пос. К.: Знання, 2006. 311 с.
42. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Економікс: принципи, проблеми і політика 14-е видання. М: ІНФРА, 2013. 972 с.

43. Мельник Т.І Фінансова звітність та первинна документація українських підприємств при застосуванні МСФЗ. Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Економіка. 2013. № 150. С. 29-34.

44. Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств від 28.07.2006р. URL: <http://www.uazakon.com/big/text892/pg1.htm> (дата звернення 12.09.2021)

45. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28 березня 2013 р. № 433 URL: <http://dtkr.com.ua/show/2cid010035>(дата звернення 19.10.2021)

46. Михайлов М.Г. Бухгалтерський облік (теорія): навч. пос. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 248с.

47. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» від 01.01.2012 URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_022. (дата звернення 10.09.2021).

48. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції» від 01.01.2012 URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_048. (дата звернення 10.09.2021)

49. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 «Звіт про рух грошових коштів» від 01.01.2012 URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/929019> (дата звернення 10.10.2021)

50. Надточій С.І. Коефіцієнтний аналіз грошових потоків підприємства в аспекті управління ними. Формування ринкових відносин в Україні. 2006. № 7. С. 8-12.

51. Кузик Н. П., Ківель О. В. Облік факторингових операцій як інструменту управління дебіторською заборгованістю Облік, економіка, менеджмент: наукові нотатки: Міжнародний збірник наукових праць. Вип. 3 (15) . Луцьк : РВВ Луцького НТУ, 2017. С. 106 – 114.

52. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом

Міністерства фінансів України від 07.02.13 № 73 URL:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>. (дата звернення 01.11.2021)

53. Несходовський І.С. Облік грошових коштів та контроль їх виконання в підприємствах торгівлі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: 08.00.09 “Бухгалтерський облік, аналіз та аудит URL:
<http://www.nbuuv.gov.ua/ard/2009/09nislvt.zip> (дата звернення 11.11.2021)

54. Огійчук М. Ф. Утенкова К. О. Організація і методика аудиту. Київ : Алерта, 2016. 304 с.

55. Організація та методика аудиту : навч. посіб. / Дрозд І.К та ін. ; за ред. І.К.Дрозд. Київ: Сова, 2014. 311 с.

56. Остафійчук С. М. Грошові кошти та їх еквіваленти – найліквідніші активи підприємства. Науковий вісник Ужгородського університету. 2011. Серія Економіка. Спецвипуск 33. Частина 2. С. 215-220.

57. Проскуріна Н.М. Рубітель О.Ю. Організація і методика документального забезпечення аудиту фінансової звітності в системі корпоративного управління: наук.-практ. посіб. - Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 214 с..

58. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI (зі змінами і доповненнями) URL:
<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=2755-17>. (дата звернення 10.09.2021)

59. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» від 30.11.2001р. № 559 (зі змінами та доповненнями) URL:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>. (дата звернення 07.11.2021)

60. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» від 10.08.2000р. № 193(зі змінами і доповненнями) URL:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00> (дата звернення 22.09.2021)

61. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні від 29.12.2017 р. № 148 URL:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17> (дата звернення 19.09.2021)

62. Положення про електронні гроші в Україні, затверджене постановою Правління НБУ від 04.11.2010 р. №481. URL: - <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=72246> (дата звернення 10.09.2021)

63. Порді С.Р. Шляхи вдосконалення обліку грошових коштів. Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова. 2013. Т. 18. Вип. 2 /1. С. 82 – 86.

64. Постанова «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» від 19 липня 2017 р. № 265/95-вр (зі змінами та доповненнями) URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/231-2017-%D0%BF/page>. (дата звернення 15.09.2021)

65. Постанова «Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті» від 21.01.2004 № 22 (зі змінами і доповненнями редакція від) URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04> (дата звернення 14.10.2021)

66. Постанова Правління Національного банку України «Про встановлення граничної суми готівкового розрахунку» від 06 червня 2013 року № 210 (зі змінами та доповненнями) URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>. (дата звернення 18.10.2021)

67. Пушкар М.С. Фінансовий облік. Підручник. Тернопіль: Карт-бланш, 2002. 628 с.

68. Романенко Л. Ф. Основні джерела формування та управління оборотним капіталом в умовах ринкової економіки. Формування ринкових відносин в Україні : Збірник наукових праць. 2013. N5. С. 74-78.

69. Романишин М.І. Методичні засади формування стратегії забезпечення економічної стабільності підприємства. Вісник Хмельницького національного університету 2014, № 5, Т. 2 URL: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2011_5_2/264-272.pdf

70. Скоробогатова В. В. Бухгалтерський облік та контроль монетарних активів: проблеми теорії та методології: монографія: Житомир : ЖДТУ, 2012. 520 с.
71. Сопко В. В. Дисциплінарна матриця управлінської звітності: монографія., Київ КНТЕУ, 2016. 455 с. С. 455
72. Сопко В. Бухгалтерський облік: навч. пос. К.: КНЕУ, 2010. 500 с.
73. Степова С.В., Санагян С.О. Електронні гроші в Україні: сутність та проблеми використання. URL <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=34153> (дата звернення 10.09.2021)
74. Сук Л.К. Організація бухгалтерського обліку: Підручник. К.: Каравела, 2009. 624 с.
75. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: *Підручник*. Київ: Алерта, 2016. 982 с.
76. Узгодження правил використання електронних грошей. НБУ офіційне Інтернет-представництво URL: http://www.bank.gov.ua/control/uk/pub-lish/article?art_id=66296&cat_id=6622 (дата звернення 17.10.2021).
77. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник/ Огійчук М.Ф. та ін., за ред. М.Ф. Огійчука. Київ, 2016. 1040 с.
78. Хайлова Т.В., Кувшинчікова А.С. Деякі питання безготівкових розрахунків і шляхи їх вирішення. Економіка та право. 2014. № 1. С. 103-107.
79. Хом'як Р.Л. Бухгалтерський облік та оподаткування: монографія. Львів: Бухгалтерський центр «Ажур», 2010. 1220 с..
80. Хом'яка Р. Л . Бухгалтерський облік в Україні: навч. пос. Львів, 2008 1088 с.
81. Чкан І. О. Безготівкові розрахунки – сучасний спосіб оплати. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». 2014. № 27. С. 121 – 124.
82. Утенкова К. О. Аудит: навч. посіб. Київ : Алерта, 2011. 408 с..

83. Чухно І. А. Роль інновацій в забезпеченні соціально-економічного розвитку регіону. Інвестиції: практика та досвід. 2015. № 7. С. 124–127.– 16.

84. Шамова І.В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: навч. пос. К.: КНЕУ, 2011. 195 с.

85. Що таке біткоїн? Invest-Program – прибуткове інтернет URL <http://invest-program.com.ua/sh-ho-take-bitkoin/> (дата звернення 10.10.2021)

86. Шпак В.А. Організація бухгалтерського обліку: Концептуальний підхід: Монографія. Київ: Бізнес Медіа Консалтинг, 2011. 312 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Підприємство	Товариство з додатковою відповідальністю "Яготинський маслозавод"	Дата	КОДИ
		за ЄДРПОУ	01.01.2021 00446003
		за КОАТУУ	3225510100
		за КОПФГ	250
Територія	Київська область, м.Яготин	за КВЕД	10.51
Організаційно-правова форма	Товариство з додатковою відповідальністю господарювання		
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру		

Середня кількість працівників: 918

Адреса, телефон: 07700 м.Яготин, Шевченка, 213, (04575)5-59-88

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2020 р.
Форма №1

Актив	Код рядка	Код за ДКУД 1801001	
		На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001	0	0
накопичена амортизація	1002	(0)	(0)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	299 742	449 730
первісна вартість	1011	555 394	745 525
знос	1012	(255 652)	(295 795)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)

Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	77 225	52 495
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	115	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	23 633	19 734
Усього за розділом I	1095	400 715	521 959

II. Оборотні активи			
Запаси	1100	106 923	166 210
Виробничі запаси	1101	68 487	80 177
Незавершене виробництво	1102	4 990	5 528
Готова продукція	1103	30 989	75 317
Товари	1104	2 457	5 188
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	414 886	443 374
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	8 394	7 737
з бюджетом	1135	13 105	912
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	19
із внутрішніх розрахунків	1145	386 072	389 781
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	7 416	7 765
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	19 270	10 217
Готівка	1166	19	2
Рахунки в банках	1167	19 251	10 215
Витрати майбутніх періодів	1170	197	249
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0

Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	130	1 182
Усього за розділом II	1195	956 393	1 027 446
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	1 357 108	1 549 405

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3 797	3 797
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	1 528
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	524 553	587 459
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	528 350	592 784

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	219 143	201 451
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0

	2017	2018	2019
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	219 143	201 451
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	129 238	216 608
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	6 225	8 185
товари, роботи, послуги	1615	172 321	201 194
розрахунками з бюджетом	1620	14 344	4 840
у тому числі з податку на прибуток	1621	2 807	499
розрахунками зі страхування	1625	1 486	1 794
розрахунками з оплати праці	1630	5 293	6 461
одержаними авансами	1635	0	25
розрахунками з учасниками	1640	2 988	1 790
із внутрішніх розрахунків	1645	208 694	290 562
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	14 599	17 938
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	54 427	5 773
Усього за розділом III	1695	609 615	755 170
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	1 357 108	1 549 405

Керівник

Косяченко Сергій Олександрович

Головний бухгалтер

Каплій Оксана Олександрівна

Додаток Б

Підприємство	Товариство з додатковою відповідальністю "Яготинський маслозавод"	Дата за ЄДРПОУ	КОДИ
			01.01.2021
			00446003

**Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)**

за 2020 рік

Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 166 323	3 160 485
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2 657 868)	(2 566 752)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:	2090	508 455	593 733
прибуток			
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	3 332	5 869
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(33 076)	(33 139)
Витрати на збут	2150	(239 378)	(246 123)

Інші операційні витрати	2180	(15 995)	(22 961)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	223 338	297 379
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	2 539	3 503

Інші доходи	2240	24 903	19
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(72 302)	(79 520)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(24 739)	(3)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	153 739	221 378
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-24 192	-36 637
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	129 547	184 741
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0

Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	129 547	184 741

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	3 111 347	2 068 674
Витрати на оплату праці	2505	163 734	147 942
Відрахування на соціальні заходи	2510	35 183	29 646
Амортизація	2515	62 277	56 513
Інші операційні витрати	2520	641 210	545 613
Разом	2550	4 013 751	2 848 388

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,000000	0,000000

Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,000000	0,000000
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Керівник

Косяченко Сергій Олександрович

Головний бухгалтер

Каплій Оксана Олександрівна

Додаток В

			КОДИ
		Дата	01.01.2021
Підприємство	Товариство з додатковою відповідальністю "Яготинський маслозавод"	за ЄДРПОУ	00446003
Територія	Київська область, м.Яготин	за КОАТУУ	3225510100
Організаційно-правова форма	Товариство з додатковою відповідальністю господарювання	за КОПФГ	250
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	за КВЕД	10.51
Середня кількість працівників: 918			
Адреса, телефон: 07700 м.Яготин, Шевченка, 213, (04575)5-59-88			
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	☐		
за міжнародними стандартами фінансової звітності	☒		

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2020 р.
Форма №1

		Код за ДКУД	
		1801001	
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001	0	0
накопичена амортизація	1002	(0)	(0)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	299 742	449 730
первісна вартість	1011	555 394	745 525
знос	1012	(255 652)	(295 795)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)

довгострокові біологічні активи	1020	--	--
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	--	--
інші фінансові інвестиції	1035	77225	77225
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	--	115
Відстрочені податкові активи	1045	--	--
Інші необоротні активи	1090	--	23633
Усього за розділом I	1095	366209	400715
II. Оборотні активи	1100	111350	106923
Запаси			
Виробничі запаси	1101	70728	68487
Незавершене виробництво	1102	6042	4990
Готова продукція	1103	30856	30989
Товари	1104	3724	2457
Поточні біологічні активи	1110	--	--
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	315882	414886
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	8745	8394
з бюджетом	1135	37	13105
у тому числі з податку на прибуток	1136	--	--
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	380464	386072
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	913	7416
Поточні фінансові інвестиції	1160	--	--
Гроші та їх еквіваленти	1165	33152	19270
Готівка	1166	23	19
Рахунки в банках	1167	33129	19251
Витрати майбутніх періодів	1170	187	197

Інші оборотні активи	1190	1011	130
Усього за розділом II	1195	851741	956393
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	--	--
Баланс	1300	1217950	1357108

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3797	3797
Капітал у дооцінках	1405	--	--
Додатковий капітал	1410	--	--
Резервний капітал	1415	--	--
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	450918	524553
Неоплачений капітал	1425	--	--
Вилучений капітал	1430	--	--
Усього за розділом I	1495	454715	528350
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	--	--
Довгострокові кредити банків	1510	--	--
Інші довгострокові зобов'язання	1515	163493	219143
Довгострокові забезпечення	1520	--	--
Цільове фінансування	1525	--	--
Усього за розділом II	1595	163493	219143
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	154819	129238
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	--	6225
товари, роботи, послуги	1615	155939	172321
розрахунками з бюджетом	1620	13066	14344
у тому числі з податку на прибуток	1621	9087	2807
розрахунками зі страхування	1625	1266	1486
розрахунками з оплати праці	1630	4645	5293
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	1789	2988
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	215919	208694
Поточні забезпечення	1660	9567	14599
Доходи майбутніх періодів	1665	--	--
Інші поточні зобов'язання	1690	42732	54427
Усього за розділом III	1695	599742	609615
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	--	--
Баланс	1900	1217950	1357108

Підприємство Товариство з додатковою відповідальністю
«Яготинський маслозавод»

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

Коди		
2020	01	01
00446003		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3495741	3201672
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2566752)	(2342351)
Валовий:			
прибуток	2090	928989	859321
збиток	2095	(--)	(--)
Інші операційні доходи	2120	5869	5034
Адміністративні витрати	2130	(33139)	(26531)
Витрати на збут	2150	(581379)	(446501)
Інші операційні витрати	2180	(22961)	(23455)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	297379	367868
збиток	2195	(--)	(--)
Дохід від участі в капіталі	2200	--	--
Інші фінансові доходи	2220	3503	5477
Інші доходи	2240	19	116
Фінансові витрати	2250	(79520)	(62482)
Втрати від участі в капіталі	2255	(--)	(--)
Інші витрати	2270	(3)	(1421)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	221378	309558
збиток	2295	(--)	(--)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-36637	-55849
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	--	--
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	184741	253709
збиток	2355	(--)	(--)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	2068674	1944364
Витрати на оплату праці	2505	147942	109285
Відрахування на соціальні заходи	2510	29646	23122
Амортизація	2515	56513	37373
Інші операційні витрати	2520	545613	417387
Разом	2550	2848388	2531531

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	--	--
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	--	--
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	--	--
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	--	--
Дивіденди на одну просту акцію	2650	--	--

Генеральний директор

_____

(підпис)

Сіренко Олександр Олександрович

Головний бухгалтер

_____

(підпис)

Каплій Оксана Олександрівна